

Jaarverslag 2015

Gemeente Koggenland

Inhoudsopgave

Leeswijzer 5

Programma Dienstverlening en Bestuur 7

Beleidsveld Algemene dekkingsmiddelen	9
Beleidsveld Openbare orde en veiligheid	11
Wat heeft het gekost?	13
Overzicht investeringen Dienstverlening en Bestuur	14

Programma Welzijn en Zorg 17

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen	19
Beleidsveld Jeugd 0 - 23 jaar	21
Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties	26
Beleidsveld Zorg en voorzieningen	28
Wat heeft het gekost?	32
Overzicht investeringen Welzijn en Zorg	33

Programma Wonen en Ondernemen 36

Beleidsveld Omgevingstaken	37
Beleidsveld Woningbedrijf	40
Beleidsveld Grondbedrijf	45
Beleidsveld Openbare Ruimte	50
Beleidsveld Economie en Toerisme	52
Wat heeft het gekost?	54
Overzicht investeringen Wonen en Ondernemen	55

Financieel overzicht programma's 59

Wat heeft het gekost?	59
Overzicht investeringen alle programma's	60

Paragrafen 61

Paragraaf Lokale heffingen	62
Paragraaf Verbonden partijen	66
Paragraaf Financiering	71
Paragraaf Bedrijfsvoering	74
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	79
Paragraaf Grondbeleid	82
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	83

Verklaring van de accountant 89

Opzet jaarrekening

De jaarrekening 2015 bestaat uit drie onderdelen te weten:

- de programmaverantwoording (jaarverslag)
- de paragrafen
- de financiële jaarrekening

De programmaverantwoording bestaat uit 3 programma's met in totaal 15 beleidsvelden, te weten:

- **Programma 1: Dienstverlening en bestuur**

o ***Beleidsvelden:***

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

- **Programma 2: Welzijn en zorg**

o ***Beleidsvelden:***

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen
- Kunst, cultuur en ontwikkeling

- **Programma 3: Wonen en ondernemen**

o ***Beleidsvelden:***

- Omgevingstaken
- Woningbedrijf
- Grondbedrijf
- Openbare ruimte
- Economie en toerisme

Programma

Per programma worden de doelstellingen en algemene ontwikkelingen op programmaniveau beschreven en worden de beleidsvelden benoemd.

In de jaarrekening wordt u op hoofdlijnen geïnformeerd over de realisatie van de speerpunten en politiek relevante zaken. Wij hebben er in zijn algemeenheid voor gekozen dat er vanaf € 25.000 verschil een verantwoording komt en zo nodig bij een lager bedrag als dat politieke relevantie heeft. Per beleidsveld worden realisatie van de speerpunten toegelicht en benoemd. Als er voor een beleidsveld in de begroting geen speerpunt is benoemd zal het beleidsveld niet verder worden uitgewerkt. Dit geven we dan in het algemene deel van het programma aan.

Beleidsveld

Per beleidsveld worden de achtergronden en algemene ontwikkelingen toegelicht en gaan we in op wat er bereikt is in 2015 binnen het betreffende beleidsveld.

De realisatie van de speerpunten voor 2015 wordt toegelicht en vergeleken met die van 2014 (indien van toepassing).

Wat heeft het gekost?

Aan het einde van elk programma treft u een financiële verantwoording en een overzicht van investeringen aan die betrekking hebben op het programma.

Aan het einde van de programma's is op bladzijde 57 een totaal overzicht opgenomen van baten en lasten van de totale jaarrekening, inclusief het resultaat.

Paragrafen

In het tweede deel van de jaarrekening treft u de volgende paragrafen aan:

- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen en risico-inventarisatie
- Grondbeleid

De paragraaf "woningbedrijf" is opgenomen in het beleidsveld "woningbedrijf" in het programma "wonen en ondernemen"

De verplichte paragraaf "grondbedrijf" is wel opgenomen. Daarin staat alleen een verwijzing naar het beleidsveld "grondbedrijf" in het programma "wonen en ondernemen"

Programma dienstverlening en bestuur

Doelstelling / missie

1. Een goed bestuur om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelstellingen te realiseren en het afleggen van verantwoording daarover. Hierbij wordt het bestuur ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie, die streeft naar een continue verbetering via de "lean"-filosofie c.q. LINK.
2. De financiële huishouding van de gemeente op orde houden, waarbij met zo min mogelijk geld zoveel mogelijk bereikt wordt tegen een zo laag mogelijke lastendruk voor onze inwoners.
3. Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners door regievoering (samenwerking) op veiligheidsonderwerpen zowel binnen de organisatie als met externe partners.

Beleidsvelden

Het programma Dienstverlening en Bestuur bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Bestuur
- Bedrijfsvoering
- Burgerzaken
- Algemene dekkingsmiddelen
- Openbare orde en veiligheid

Alleen de beleidsvelden "algemene dekkingsmiddelen" en "openbare orde en veiligheid" zijn verder uitgewerkt. Voor deze beleidsvelden waren voor het jaar 2015 speerpunten opgenomen.

Voor de beleidsvelden "bedrijfsvoering", "bestuur" en "burgerzaken" waren

voor het jaar 2015 geen speerpunten gedefinieerd. Uiteraard zijn wel de financiële lasten en baten van deze beleidsvelden in het financiële overzicht opgenomen.

Algemene ontwikkelingen

Bestuur en bedrijfsvoering

De decentralisatie van een groot takenpakket met betrekking tot het sociale domein zorgde voor een aanzienlijke uitbreiding van het terrein van bestuur en dienstverlening. Daarnaast is ook de regionale samenwerking geïntensiveerd. Hier gaan we dieper op in bij de paragraaf bedrijfsvoering.

Informatievoorziening & automatisering

Het belang van informatievoorziening en automatisering neemt steeds meer toe. Het is de basis voor de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers. Daarnaast noodzakelijk om de extra taken vanuit decentralisaties te vervullen en om verdere regionale samenwerking mogelijk te maken. Ook vanuit de landelijke overheid worden steeds meer eisen gesteld aan informatievoorziening en automatisering.

In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we hier uitgebreid op in.

Burgerzaken

Op 18 maart 2015 zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten gehouden, deze verkiezingen werden gecombineerd met de verkiezingen voor het Waterschap.

Over de ontwikkeling van de nieuwe software voor de BRP (basisregistratie personen) bestaat nog steeds onduidelijkheid. Door nieuwe en gewijzigde wettelijke bepalingen moet de nieuwe software worden aangepast. Dit zorgt

voor uitstel van de invoering van de nieuwe BRP. Wel gaat men er van uit dat de nieuwe BRP eind 2018 gereed moet zijn.

Algemene dekkingsmiddelen

Bij de opstelling van de begroting 2015 zijn we uitgegaan van een terugloop van de inkomsten van de gemeente (gemeentefonds, grondverkoop) en een toename van de kosten (bijstand, schuldsanering, kwijtscheldingen belastingen en rente geldleningen). Bij de opstelling van de jaarrekening blijkt dat er een resultaat is van afgerond € 690.000 op de algemene inkomsten en uitgaven van de gemeente. Het woningbedrijf heeft een winst van € 1,9 miljoen.

Het overschot aan kasgeld afgerond (€ 5,7 miljoen per 31-12-2015) stellen we verplicht op de schatkistrekening van het ministerie van Financiën. De vergoeding hiervoor is nihil.

Openbare orde en veiligheid

De basisbrandweertaken worden vanaf 1 januari 2015 vanuit de Veiligheidsregio NHN aangestuurd. De taken van de gemeentelijke brandweer zijn overgeheveld naar de Veiligheidsregio NHN, conform de Wet Veiligheidsregio's.

Eind 2015 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de nieuwe verdeelsystematiek voor de kosten van de Veiligheidsregio NHN. De nieuwe verdeelsystematiek geldt vanaf begroting 2016.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN diverse bezuinigingen doorgevoerd. Dit heeft voor 2015 geleid tot een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio NHN.

Crisisnoodopvang

In de periode van 8 tot en met 16 december 2015 hebben wij crisisnoodopvang aangeboden aan ongeveer 160 vluchtelingen in de Koggenhal.

Beleidsveld Algemene dekkingsmiddelen

Achtergrond / ontwikkelingen

De gemeente heeft te maken met een financieel onzekere toekomst als gevolg van rijksbezuinigingen, taakdecentralisaties in het sociale domein, tegenvallende inkomsten uit grondverkoop. Om de begroting sluitend te houden is het noodzakelijk dat er tijdig politieke keuzes gemaakt worden om de financiële positie van de gemeente gezond te houden.

Wat willen we?

Door tijdig politieke keuzes te maken dragen we zorg voor een sluitende begroting en meerjarenperspectief tegen een zo laag mogelijke lastendruk voor de inwoners.

SPEERPUNT

Terugdringen begrotingstekort, wegwerken door bezuinigingen.

Doelstelling 2015

Sluitende begroting en meerjarenperspectief.

Realisatie 2015

Sluitende begroting en meerjarenperspectief gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Kerntakendiscussie gevoerd en effecten hiervan verwerkt in de begroting 2016 en volgende jaren.

Invloed gemeente

Veel, we hebben wel te maken met de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur voor wat betreft de afbouw van subsidies.

Randvoorwaarden risico's

Politieke consensus over de te nemen maatregelen, aanvullende rijksmaatregelen, economische ontwikkelingen.

SPEERPUNT

Kostendeekkende tarieven voor de leges.

Doelstelling 2015

Onderzoek naar de kostendekking van de begraafrechten/grafrechten en een voorstel tot aanpassing van de tarieven voor 2016.

Realisatie 2015

Er is in september 2015 een rapportage opgesteld "Onderzoek verordeningen lijkbezorgingsrechten en Leges 2015". Daarin wordt de verordening op de heffing en invordering van Lijkbezorgingsrechten 2015 juridisch en inhoudelijk beoordeeld en de onderlinge verhoudingen tussen de aan de verschillende diensten verbonden tarieven geanalyseerd.

Wat hebben we gedaan?

Op basis van dit rapport zijn de tarieven voor de nieuwe legesverordening 2016 t.o.v. 2015 met 25% verhoogd, zodat we een nagenoeg kostendekkend tarief heffen. De verhoogde tarieven hebben in principe alleen invloed op nieuwe overeenkomsten.

Invloed gemeente

Veel.

Randvoorwaarden risico's

De tarieven zijn maximaal kostendekkend op begrotingsbasis.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Achtergrond / ontwikkelingen

De veiligheid in de gemeente benaderen we door een gerichte en zoveel mogelijk integrale aanpak met onze partners van de sociale en fysieke veiligheidsaspecten.

Wat willen we?

Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners.

SPEERPUNT

1. Vermindering van de high-impact criminaliteit en overlast.
2. Evaluatie inzet casemanager overlast.

Doelstelling 2015

- 90% van onze inwoners voelt zich veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2014).
- 99% van onze inwoners voelt zich vaak veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2014).
- maximaal 69 woninginbraken (is 20% daling woninginbraken t.o.v. 2013)
- maximaal 36 bedrijfsinbraken (is 20% daling bedrijfsinbraken t.o.v. 2013)
- kaders stellen aan de beleidsprogramma's Brandweer en Ambulancezorg binnen de begroting 2015 van de Veiligheidsregio NHN.

Realisatie 2015

- 82,5% van onze inwoners voelt zich veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2015). De doelstelling hebben we niet behaald.
- 99,7% van onze inwoners voelt zich vaak veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2015). De doelstelling is hiermee behaald.
- In 2015 waren er 88 woninginbraken t.o.v. 87 woninginbraken in 2013. Een stijging van 1,15%. De doelstelling hebben we niet behaald.
- In 2015 waren er 17 bedrijfsinbraken t.o.v. 43 bedrijfsinbraken in 2013. Een daling van ruim 39%. De doelstelling hebben we behaald.
- Voor het jaar 2015 zijn er kaders gesteld aan de beleidsprogramma's Brandweer en Ambulancezorg (opgenomen in begroting 2015 VRNHN) en in 2015 is ook uitvoering gegeven aan deze programma's. De precieze verantwoording over deze programma's vindt plaats in de jaarrekening van VRNHN over het jaar 2015. Uw Raad kan zijn zienswijze geven op deze stukken.

Wat hebben we gedaan?

- Uitvoering gegeven aan het Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2012-2015 en het Handhavingsplan;
- Uitvoering gegeven aan de beleidsprogramma's Brandweer en Ambulancezorg;
- Integrale aanpak op overlast. Structureel vindt het tweewekelijks overleg tussen OOV, de wijkagenten, het Zorgteam en de jongerenwerker plaats. Zeswekelijks komen alle partners bijeen in het Groot Integraal Overleg;
- Veel inzet op voorkomen van woninginbraken, zoals het plaatsen van een tekstkar, inzet van de Buurtauto Stop Woninginbraken, besmettingsbrieven, organiseren van inbraakpreventieavonden in buurthuizen/dorpshuizen (tot nu toe in Scharwoude en Zuidermeer), stimuleren van buurtwhatsapp/burgernet, het plaatsen van buurtwhatsapp borden en informerende berichten in de lokale media;
- Overvaltraining 'Laat je niet overvallen' georganiseerd voor 30 ondernemers en winkeliers van Koggenland;
- Regionaal is alertheid op ontwikkelingen motorclubs;
- Het lokale programma met als werktitel "Zuipen is voor losers" is gestart. Op 9 februari 2016 heeft een brainstormsessie plaatsgevonden met een aantal medewerkers van de gemeente. In de raadsvergadering van 15 februari 2016 is uw Raad gevraagd om ideeën om invulling te geven aan dit programma. Het programma wordt verder uitgewerkt in 2016;
- Het Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2016-2019 is door uw Raad op 30 november 2015 vastgesteld.
-

Invloed gemeente

Ja, maar beperkt. We sturen op de uitvoering van het Lokaal Integraal Veiligheidsplan, hebben nauwe contacten met de politie en houden ook regionaal de veiligheidsontwikkelingen in de gaten. Toch kunnen we niet volledige invloed hebben op het verbeteren van de sociale veiligheid en het verminderen van de criminaliteit en overlast vanwege externe factoren die dat beïnvloeden.

Realisatie van de programma's Brandweer en Ambulancezorg ligt primair bij de Veiligheidsregio NHN. De Veiligheidsregio NHN legt door middel van de jaarrekening verantwoording af aan de gemeenten. Aan de hand van deze jaarrekening kan bijsturing door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN plaatsvinden. Onze invloed is mede afhankelijk van consensus binnen het algemeen bestuur.

Randvoorwaarden risico's

1. Deelname van partners (o.a. politie, woningbedrijven en zorgpartners) binnen ons Veiligheidsbeleid.
2. Deelname aan de Veiligheidsmonitor.
3. Inzetbaarheid van de politie.
4. Jaarrekening Veiligheidsregio NHN geënt op de in de begroting van de VR NHN vastgestelde kaders.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden		Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015
	Lasten:				
Bestuur		€ 2.441.674	€ 470.000	€ 501.000	€ 357.788
Bedrijfsvoering		€ 19.201.203	€ 16.852.733	€ 17.124.543	€ 15.403.463
Burgerzaken		€ 1.261.027	€ 212.601	€ 212.601	€ 268.827
Algemene dekkingsmiddelen		€ 3.248.092	€ 507.638	€ 6.999.393	€ 8.230.109
Openbare orde en veiligheid		€ 2.312.159	€ 1.990.595	€ 2.057.595	€ 1.916.998
	Totaal lasten:	€ 28.464.155	€ 20.033.567	€ 26.895.132	€ 26.177.185
	Baten:				
Bestuur		€ 45.574-	€ 46.019-	€ 7.200-	€ 21.899-
Bedrijfsvoering		€ 19.201.203-	€ 5.965.690-	€ 6.664.261-	€ 5.704.185-
Burgerzaken		€ 503.323-	€ 370.000-	€ 370.000-	€ 407.828-
Algemene dekkingsmiddelen		€ 31.858.388-	€ 34.607.047-	€ 37.215.902-	€ 35.581.608-
Openbare orde en veiligheid		€ 288.914-	€ 600-	€ 600-	€ 5.263-
	Totaal baten:	€ 51.897.402-	€ 40.989.356-	€ 44.257.963-	€ 41.720.783-
SALDO PROGRAMMA		€ 23.433.247-	€ 20.955.789-	€ 17.362.831-	€ 15.543.598-

De realisatie in de jaren 2014 en 2015 geeft soms een groot verschil. Dit is hoofdzakelijk ontstaan door:

- Mutaties in reserve en voorziening ter dekking van incidentele investeringen met maatschappelijk nut
- Opheffing van kostenplaatsen en de toerekening aan de producten m.i.v. 2015
- De invoering en de ontvangst van de uitkering in het Sociaal Domein m.i.v. 2015
- Verwerken van de gevolgen van de vastgestelde notitie reserves en voorziening in 2015
- De verschillen in de dotatie van de winst aan de reserves van het grond- en woningbedrijf
- De opbrengst van de verkoop van de aandelen NUON in 2015 en de daarmee samenhangende storting in de algemene reserve

Overzicht investeringen programma Dienstverlening en Bestuur

Beleidsveld	Investerings					
	Investeringen in begroting	Beschikbaar (restant) budget	Realisatie 2015	Datum besluit	Toelichting	
omschrijving krediet	2015	2015				
Bestuur						
Samenwerking KOM-gemeenten	L	€ 50.000	€ 11.363	CB 24-02-2015		
Bedrijfsvoering						
Uitvoering I&A-plan 2015	L	€ 559.000	€ 479.500	€ 13.144	CB 16-12-2014	loopt door in 2016
I&A plan 2011, 2012 en 2013			€ 117.768	€ 18.069	RB div.jaren	Afsluiten
I&A plan 2014			€ 332.237	€ 39.069	RB 10-2-14	€ 133.000 niet besteed i.v.m. deelname DeSom. Loopt door in 2016.
Deelname en voorbereiding DeSom			€ 69.319	€ 63.884	RB 16-9-13 & 8-9-14	Aansluiting 1-1-2015 afgerond. Krediet afsluiten
Ondersteuning div.afdelingen			€ 136.975	€ 20.134	RB 26-5-14	
Samenwerking KOM m.z. BV bestuur		€ 50.000				
Invoering VPB, dekking uit reserves			€ 33.000	€ 24.386	RB 23-02-2015	Project vertraagd door (ver)late vaststelling van wetsvoorstel Vpb.
Aanpassing gemeentehuis			€ 56.000	€ 23.499	RB 28-09-2015	Project loopt door tot voorjaar 2016. Door een aanvullende opdracht is het krediet niet toereikend.
Renovatie dwingel 3 en 3A			€ 800.000	€ 314.655	RB 28-09-2015	Project loopt door tot voorjaar 2016. Hoogte krediet is toereikend.
Verbouw gem.huis i.v.m. org.wijz.			€ 11.174	€ 4.043	RB 29-10-2012	Project afgerond. Krediet kan worden afgesloten.
Totaal	L	€ 609.000	€ 2.085.973	€ 532.246		

Financiële verantwoording Programma Dienstverlening en Bestuur

De opvallende verschillen groter dan € 25.000 ten opzichte van de begroting 2015 binnen dit programma zijn:

Beleidsveld bestuur:

Het saldo van het beleidsveld bestuur wordt met name veroorzaakt door:

- Verzekeringen / pensioenvoorziening wethouders (€ 71.550 voordeel), omdat geen afdracht meer plaatsvindt. Voorstel is om hier een voorziening voor te vormen bij resultaatbestemming.

Beleidsveld algemene dekkingsmiddelen:

Het saldo van de algemene dekkingsmiddelen wordt met name veroorzaakt door:

- de toevoegingen en onttrekkingen van de reserves. Deze worden toegelicht in het overzicht mutaties reserves per programma (per saldo € 2.556.193 nadeel)
- Budget onvoorzien, nieuw beleid en de stelposten, welke niet gerealiseerd zijn (per saldo € 160.000 nadeel)
- Ontvangen bonus malus regeling Werksaam (voordeel € 42.280), deze ontvangen we omdat we veel hebben ingekocht bij Werksaam West Friesland (o.a. schoonmaak en onderhoud groen)
- Rente geldleningen (voordeel € 246.000) door de gunstige rentestand. Zie paragraaf financiering.
- Minder dividend ontvangen BNG en Nutsbedrijven (€ 60.222 nadeel), de te ontvangen dividend is afhankelijk van de winst.
- Aanvullende algemene uitkering over de jaren 2013 en 2014 (€ 98.949 voordeel)
- minder algemene uitkering ontvangen ten opzichte van de begroting over 2015 € 150.198 wordt met name veroorzaakt door de bijstelling van het accres.
- uitkering deelfonds sociaal domein (nadeel € 260.251), dit komt met name door de aanpassing van de verdeelmaatstaven. Het saldo van de ontvangsten uitkering deelfonds sociaal domein en de werkelijke uitgaven hebben we gestort in de reserve sociaal deelfonds.

Bedrijfsvoering:

Het saldo van de bedrijfsvoering wordt met name veroorzaakt door:

- automatisering (per saldo € 225.149 nadeel). Het verschil is ontstaan door de kosten voor SSC DeSom in verband met de aansluiting in 2015 (toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering). Aan de andere kant zijn we in verband met de migratie naar SCC DeSom fors binnen de uitvoering van de I&A plannen gebleven, waardoor we lagere kapitaallasten hebben.
- Studiekosten (€ 65.769 voordeel). Het afgelopen jaar hebben we minder uitgegeven dan begroot. Het beeld van de uitgaven is jaarlijks wisselend. Afgelopen jaar hebben we te maken gehad met het feit dat er regelmatig opleidingen niet door zijn gegaan vanwege een tekort aan deelnemers, waardoor de opleiding en daarmee ook de betaling uitgesteld is naar 2016. Daarnaast heeft studiekosten een directe relatie met de ontwikkelingen die op ons afkomen. Het ene jaar is er daardoor meer vraag dan in andere jaren.
- Diversen en diensten van derden (€ 62.044 nadeel). Ook hier is jaarlijks een wisselend beeld te zien. De uitgaven zijn namelijk erg afhankelijk van de situatie.
- Loonkosten / loonontvangsten (€ 906.805 voordeel) en inhuur personeel (€ 159.869 nadeel). Zie de toelichting hieronder.

Ontwikkeling loonkosten

De loonkosten maken een wezenlijk onderdeel uit van onze begroting. Om die reden wordt de ontwikkeling door directie en college nauwgezet gevolgd. Nadat de bezuinigingstaakstelling van 2012-2014 is gerealiseerd (10% van de loonsom 2011) zijn een aantal uitgangspunten vastgesteld die ook met de raad zijn gedeeld. Bij nieuwe taken kan de formatie uitgebreid worden. Vacatures ontstaan door natuurlijk verloop (in onze organisatie voornamelijk vanwege pensionering) worden niet direct één op één ingevuld.

Bij elke vacature wordt getoetst of er aanleiding is tot een herschikking van taken binnen de gehele formatie van een afdeling. In sommige gevallen leidt dit tot een tijdelijke inhuur in afwachting van een definitieve gewijzigde invulling. In 2015 is dit ook aan de orde geweest. Dit heeft er samen met de

organisatieaanpassing (samenvoeging twee afdelingen) toe geleid dat de loonkosten in 2015 aanzienlijk lager uitvallen dan is begroot.

Bij de inhuur moet vermeld worden dat deze post ook aangewend is vanwege een aantal langdurige ziektegevallen.

Het is van belang om op te merken dat het overschot op de personele lasten voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt door:

1. Een te hoog geraamde CAO verhoging 2015 e.v. € 190.000
2. Een niet geraamde toerekening aan de grondexploitatie € 168.000
3. Ontvangen vergoedingen vanuit UWV en WIA € 160.000
4. Niet ingevulde vacatures 2015 € 350.000.

Bij de Zomernotitie 2016 en de Kadernota 2017 zal verdere informatie volgen over de ontwikkelingen van de loonkosten in relatie met onder andere:

- Een flexibele schil die ons in staat stelt om te kunnen schakelen indien er een noodzaak is, dit maakt ons flexibel en daardoor kunnen we daadkrachtig handelen.
- De participatiewet stelt een verplichting om invulling te geven aan het creëren van participatiebanen. Regionaal ligt er een taakstelling, dat voor Koggenland zal betekenen dat er 3 fte moet worden ingevuld, waarbij in dit geval 1 fte gelijk staat aan een dienstverband van 25,5 uur per week.
- De invoering van een generatiepact, waarvoor we jaarlijks € 100.000,-- nodig zullen hebben om hier op een goede manier vorm aan te geven.
- Noodzakelijke investeringen op een aantal onderdelen van de organisatie.

In 2015 is het transformatiekrediet voor de personeelsontwikkeling bij de afdeling Welzijn en Zorg ingezet voor de verdere inrichting van de afdeling.

Het krediet biedt ook hier de mogelijkheid om zonder verplichtingen voor de lange termijn eerst met tijdelijke krachten piekwerkzaamheden uit te kunnen voeren én om gefaseerd de afdeling op te kunnen bouwen zodat de capaciteit goed aansluit op de taakomvang. Het is de verwachting dat de afdeling in de loop van 2016 volledig is ingericht op haar nieuwe taken en dat we de flexibele schil kunnen afbouwen. Vanzelfsprekend leidt de nieuwe inrichting van de afdeling dan wel tot een structurele formatiegroei.

Openbare orde en veiligheid:

Het saldo van openbare orde en veiligheid wordt met name veroorzaakt door:

- bijdrage veiligheidsregio (€ 102.967 voordeel),
Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN heeft diverse bezuinigingen doorgevoerd. Dit heeft voor 2015 geleid tot een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio NHN. Wel zijn de studiekosten en de kosten voor toetsen aan brandveiligheidseisen (boven de maatlat) toegenomen waardoor een deel van de lagere bijdrage teniet wordt gedaan.
- Onderhoudskosten algemeen (€ 25.512 voordeel)
Vooruitlopend op het meerjarenonderhoudsplan voor de kazerne aan de Buitenroede was een bedrag voor onderhoud opgenomen, hier zijn nagenoeg geen uitgaven op gedaan.
- Crisisnoodopvang (€ 29.000 nadeel)
In de periode van 8 tot en met 16 december 2015 hebben wij crisisnoodopvang aangeboden aan ongeveer 160 vluchtelingen in De Koggenhal. Het saldo van baten en lasten hiervan was nadelig.

Programma Welzijn en Zorg

Doelstelling / Missie

Inwoners van Koggenland zijn zelfredzaam en participeren –naar vermogen- in onze samenleving. Onze jeugd en jongeren ontwikkelen zich binnen hun kunnen zo breed mogelijk. Onze ouderen kunnen - wanneer de eigen mogelijkheden onvoldoende zijn- rekenen op ondersteuning. Waar de eigen mogelijkheden en de sociale omgeving niet toereikend zijn, bieden wij een (tijdelijk) vangnet, gericht op maatwerk.

Dit beleidsprogramma heeft raakvlakken met diverse andere beleidsterreinen zoals veiligheid, wonen en openbare ruimte (leefomgeving).

Beleidsvelden:

Het programma Welzijn & Zorg bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Kunst, cultuur en ontwikkeling
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen

Voor het beleidsveld “kunst, cultuur en ontwikkeling” waren voor het jaar 2015 geen speerpunten dan wel nieuwe beleid gedefinieerd. In het bestaande beheer zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien. Het beleidsveld is dan ook niet verder uitgewerkt. Uiteraard zijn de lasten en baten van het beleidsveld wel opgenomen in het financiële overzicht van het programma.

Algemene ontwikkelingen:

Binnen het sociaal domein heeft het afgelopen jaar een transitie van taken plaatsgevonden. Nieuwe wetgeving, decentralisaties en verminderde budgetten zijn onderdeel van een andere aanpak. Er is een start gemaakt met transformeren. De gemeente Koggenland werkt in de regio West-Friesland en daarbuiten intensief samen om de (maatschappelijke) dienstverlening aan onze inwoners verder te verbeteren.

Kern is een nieuwe verhouding tussen overheid, maatschappelijke organisaties en inwoners, waar ondersteuning pas in beeld komt als men zelf, de familieleden of de directe omgeving geen kansen daartoe bieden (Wet maatschappelijke ondersteuning). Dit laatste is niet gemakkelijk en zeker niet voor iedere inwoner mogelijk. Daar waar nodig biedt de gemeente daarom (tijdelijk) een vangnet. Gezien de kortingen in de budgetten de komende periode ligt hier een forse opdracht, die we samen met onze (maatschappelijke) partners zullen oppakken. Eventuele tekorten worden gedekt uit de reserve Wmo / Sociaal Domein. Een Monitor Sociaal Domein biedt hierbij hulp, zodat wij tijdig effecten helder in beeld kunnen krijgen.

Zorgteam Koggenland

Belangrijke pijler achter onze dienstverlening is het Zorgteam Koggenland. Daarin zijn alle professionals actief om informatie, passende zorg en ondersteuning te bieden voor onze inwoners. In het Zorgteam werken we nauw samen met zorgaanbieders, huisartsen en zorgverzekeraars.

Voor onze dienstverlening op het gebied van werk en inkomen (Participatiewet) zijn wij onderdeel van WerkSaam West-Friesland. Schuldhulpverlening en bijzondere bijstand bieden wij zelf aan, ook daarin streven we naar maatwerk.

Het aantal ouderen neemt de komende jaren aanzienlijk toe. Dit heeft zijn invloed op dit programma.

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen

Achtergrond / ontwikkelingen

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Participatiewet van kracht. Deze wet vervangt de huidige Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), Wet Werk en Bijstand (WWB) en een deel van de Wet arbeidsongeschiktheid jonggehandicapten (Wajong). De Participatiewet wordt uitgevoerd door de zeven West-Friese gemeenten en het SW-bedrijf Op/maat in de nieuw te vormen Werkorganisatie "WerkSaam" op de onderdelen inkomensvoorziening, re-integratie en werkgevers-dienstverlening. Het beleidsplan Participatie is eind 2014 aan alle zeven gemeenteraden aangeboden. De beleidskaders zijn daarmee worden vastgesteld.

De onderdelen bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en het Koggenfonds worden uitgevoerd bij ons Zorgteam.

Wat willen we?

Onze inwoners stimuleren te participeren in de maatschappij en waar nodig ondersteunen op het gebied van werk en inkomen.

Participatiewet

Wij stimuleren onze inwoners om te participeren in de maatschappij en, waar nodig, ondersteunen wij hen op het gebied van werk en inkomen. Inwoners die (nog) niet in staat zijn te participeren verstrekken we een uitkering, waarbij de verdien capaciteit volledig wordt benut.

Bijzondere bijstand/Koggenfonds

Financiële ondersteuning bieden aan inwoners zodat zij kunnen participeren in de maatschappij. Via de beleidsregels bijzondere bijstand en de nota Koggenfonds.

Schuldhulpverlening

Voorkomen dat inwoners in de schulden geraken dan wel ze ondersteuning bieden de schuldproblematiek op te lossen. Via de huidige beleidsplannen schuldhulpverlening.

SPEERPUNT

Beleidsplan Participatiewet uitvoeren door WerkSaam West-Friesland

Nieuw beleidsplan bijzondere bijstand uitvoeren
Koggenfonds betrekken in de kerntakendiscussie

Doelstelling 2015

Monitoring WerkSaam WF

Uitstroom bevorderen met 10% ten opzichte van 2014

Verdien capaciteit optimaal bevorderen door het continu bezetten van 150 werkplekken

Werkgeversdienstverlening optimaliseren door tevredenheid te meten met een minimale score van 7.0

Het uitkeringsbestand stijgt niet ten opzichte van 2014.

Realisatie 2015

Monitoring van WerkSaam WF

De gegevens met betrekking tot bovengenoemde doelstellingen tot en met het 4^e kwartaal 2015 zijn ontvangen van WerkSaam West-Friesland. Uw raad is hier over geïnformeerd via de rapportages Sociaal Domein. Er is in 2015 geen beroep gedaan op de 'couleur locale' vanuit de re-integratiegelden.

Monitoring uitvoering nieuw beleidsplan bijzondere bijstand

Het budget voor het jaar 2015 is niet volledig uitgenut. Er is weinig beroep gedaan op de categoriale bijzondere bijstand voor chronisch zieken en/of beperkten. Er is binnen Koggenland gekozen om het beleid met betrekking tot chronisch zieken en/of beperkten onder de voorwaarden van de bijzondere bijstand te laten vallen. Er zijn weinig aanvragen ingediend. Daarnaast is ook gebleken dat inwoners die geïnformeerd hebben naar een vergoeding niet aan de voorwaarden (inkomens- en vermogenstoets) voldeden.

Koggenfonds betrekken in de kerntakendiscussie

De uitkomst van de kerntakendiscussie is dat het Koggenfonds in de huidige vorm blijft bestaan. Er heeft een lichte overschrijding van het budget plaatsgevonden. Dit omdat er een groter beroep is gedaan op het Koggenfonds (20 meer toekenningen ten opzichte van 2014).

Wat hebben we gedaan?

Er is uitvoering gegeven aan het beleidsplan bijzondere bijstand en het Koggenfonds is betrokken in de kerntakendiscussie.

Invloed gemeente

Beperkt voor alle onderdelen. Invloed is afhankelijk van de medewerking van onze inwoners, werkgevers en de sociaal-economische ontwikkelingen.

Randvoorwaarden risico's

Participatiewet: door de regionale uitvoering dient er een koppeling te zijn met het Zorgteam zodat de hulpverlening integraal kan worden aangepakt via het principe "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur" (1G1P1R). Hiervoor zal vanuit WerkSaam West-Friesland de casemanager worden ingezet om deel te nemen aan het 1G1P1R overleg.

Beleidsveld Jeugd 0-23 jaar

Achtergrond / ontwikkelingen

Kinderen zijn kwetsbaar en zeker in de eerste levensfase afhankelijk van hun omgeving. Om die reden is er een ondersteuningsaanbod voor het kind en het gezin waarin het opgroeit wanneer de balans verstoord dreigt te raken. Een goede samenwerking met aan de ene kant de vindplaatsen (consultatiebureaus / jeugdgezondheidszorg, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, jongerenwerk, basis en voortgezet onderwijs) en aan de andere kant de (zorg)instellingen is hierbij noodzakelijk.

Sinds 1 januari 2015 is de transitie een feit. De nieuwe taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ/Wmo, Participatiewet en passend onderwijs (1 augustus 2014) zijn gestart. De huidige en komende periode is erop gericht om vorm te geven aan de transformatie. Om deze omslag te bereiken dienen inwoners allereerst hun eigen mogelijkheden en kracht te benutten. Hoe kunnen zij weer de regie krijgen over hun eigen situatie? Wanneer dit niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.

Op grond van de Wet Publieke gezondheid heeft de gemeente een aantal wettelijke taken op het gebied van de gezondheidszorg. Deze zijn grotendeels ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling bij de GGD Hollands Noorden (onderdeel opgenomen bij beleidsveld Zorg en Voorzieningen).

In de zomer van 2015 is er een regionale onderwijsvoorziening voor nieuwkomers van start gegaan in de vorm van 4 klassen in de regio West-Friesland ondergebracht in 3 basisscholen in de gemeenten Hoorn, Medemblik en Stede Broec.

In overleg met de partners betrokken bij de doelgroep 0-6 jaar zijn we in 2015 gestart met het harmonisatietraject peuterspeelzalen en kinderopvang.

Wat willen we?

Ieder kind groeit in goede gezondheid op en groeit op in een veilige omgeving. Ieder kind is goed voorbereid op de basisschool. Ieder leerplichtig kind kan rekenen op passend onderwijs met als doel het behalen van een kwalificatie (minstens havo of mbo-diploma) om vervolgens door te stromen naar een vervolgonderwijs en/of werk. Ouders/verzorgers in staat stellen in hun kinderen op te voeden. Optimaliseren van voorzieningenniveau ten behoeve van het jongerenwerk en het verminderen en voorkomen van ernstige opvoed- en opgroei problemen bij het kind.

SPEERPUNT

Preventie - ouders/verzorgers ondersteunen en versterken zelfredzaamheid van ouders ten aanzien van opvoeding.

Doelstelling 2015

15% bereik ouders informatieavonden
Gebruik zorg Zorgteam Koggenland (240 cliënten)

Gebruik specialistische zorg/Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (60 cliënten)

Gebruik AMHK (Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kinder mishandeling, 95 cliënten)

Realiseren van adequate voorziening ten behoeve van het jongerenwerk

Realisatie 2015

Informatieavonden

Er zijn 3 informatieavonden voor ouders met kinderen van 0 – 12 jaar georganiseerd over opgroeien en opvoeden.

Koggenland telt ca. 3.000 kinderen van 0 – 12 jaar. Opkomst was 75 ouders. Dit betekent een respons van 5%, welke beneden de verwachting was.

Daarnaast zijn de groeigidsen weer aan alle ouders van 3/4-jarigen en 12/13-jarigen verzonden.

Zorgcontinuïteit voor de overgangsklanten

Conform de landelijke afspraken is de zorg, aan alle personen die voor 1 januari 2015 in zorg zaten (ca. 250 personen), gecontinueerd.

Inzet specialistische zorg o.a. jeugdbescherming en – reclassering

Op het moment van het opstellen van de begroting 2015 werd het aantal jongeren in het gedwongen kader (= jeugdbescherming en –reclassering) ingeschat op 60. Dit aantal werd ingeschat op basis van ontwikkelingen afgelopen jaren en de gegevens van de betreffende zorgaanbieders.

In de praktijk blijken dit ca. 30 personen te zijn.

Vormgeven samenwerking Veilig Thuis (voorheen AMHK) en Jeugd- en Gezinsbeschermers

Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met Veilig Thuis. De samenwerking is volop in ontwikkeling.

Realisering adequate voorziening voor het jongerenwerk

In 2015 is geen (jongeren)ontmoetingsplaats gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Informatieavonden

De uitnodigingen zijn op de gemeentelijke website en in het Koggennieuws geplaatst. Daarnaast is gebruik gemaakt van de vaste communicatiemiddelen van de scholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de GGD. De groeigidsen zijn persoonlijk toegezonden (100% bereik). Ook kunnen ouders (opvoed)informatie vinden op de website van het CJG Koggenland. Deze is echter per 1 januari 2016 opgeheven. De informatie wordt ondergebracht op de website van de gemeente.

Zorgcontinuïteit voor de overgangsklanten

Conform de landelijke afspraken is de zorg, aan alle personen die voor 1 januari 2015 in zorg zaten (ca. 250 personen), gecontinueerd.

Inzet specialistische zorg o.a. jeugdbescherming en -reclassering

Vanuit het Zorgteam wordt indien nodig specialistische zorg ingezet. Het Zorgteam Koggenland is de toegangspoort voor het regionaal ingekochte specialistische zorgaanbod. Er wordt, waar nodig, hulp en ondersteuning geboden aan onze inwoners.

Vormgeven samenwerking Veilig Thuis (voorheen AMHK) en Jeugd- en Gezinsbeschermers

Er zijn op bovenregionaal en lokaal niveau samenwerkingsafspraken gemaakt. Zoals ook gemeld in de eerdere rapportages is de samenwerking in de praktijk volop in ontwikkeling.

Realisering adequate voorziening voor het jongerenwerk

Bij het opstellen van de begroting 2015 was het realiseren van een (jongeren)ontmoetingsplaats één van de doelstellingen. Zowel het vinden van een geschikte locatie alsmede de behoefte aan een vaste plek bleken drastisch verminderd. Hier is op ingespeeld door in het integrale plan van aanpak 'Jeugd op straat in Koggenland' een andere invulling te geven.

Eind 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met dit plan van aanpak en voor de uitvoering hiervan een bijbehorend krediet vastgesteld.

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van ouders/verzorgers en jongeren

Randvoorwaarden risico's

Ouders/verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Ondanks alle inspanningen kan het zijn dat ouders/verzorgers niet worden bereikt en opvoedproblemen blijven bestaan. Voor de uitbreiding jongerenwerk zal gekeken worden naar passende voorzieningen.

SPEERPUNT

Versterken van de signaleringsfunctie, mensen in beeld brengen die extra aandacht krijgen en vergroten van het bereik van de ontmoetingsplaatsen binnen het CJG door middel van vroeg- en voorschoolse educatie.

Doelstelling 2015

80% maakt gebruik van de voorschoolse voorzieningen

Realisatie 2015

- 40% van de 0-4 jarigen gaat naar kinderopvang;
- 60% van de 2½-4 jarigen gaat naar de peuterspeelzaal.

Let op: geen rekening gehouden met grensverkeer (kinderen woonachtig in onze gemeente en ingeschreven op voorschoolse instellingen buiten de gemeente en andersom) en de kinderen ingeschreven bij een gastouderopvang.

Wat hebben we gedaan?

- versterken van de signaleringsfunctie en vergroten van het bereik van de ontmoetingsplaatsen binnen het Zorgteam; voortzetten structureel overleg VVE-partners en verder vorm geven aan het doel van de werkgroep Voor- en Voerschoolse Educatie;
- versterken van een sluitend netwerk rond het kind (0-6 jaar) zodat alle kinderen en hun ontwikkeling in beeld zijn, door middel van ;
 - ⇒ kinderen op basis van een eensluitend protocol overdragen van voorschool/buiten school naar primair onderwijs of speciaal basisonderwijs;
 - ⇒ waarborgen van de doorgaande lijn door middel warme overdracht op basis van een uniform overdrachtsdocument;
- vergroten bestuurlijk draagvlak bij alle partners betrokken bij de doelgroep 0-6 jaar in LEA (lokaal educatieve agenda) verband.

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van ouders/verzorgers en ontmoetingsplaatsen.

Randvoorwaarden risico's

Het jongerenwerk en peuterspeelzaalwerk dusdanig financieel ondersteunen d.m.v. subsidieverlening dat zij hun taken adequaat kunnen uitvoeren.

Een goede samenwerking met alle partners is noodzakelijk. De vertraging op landelijk gebied met betrekking tot de vroeg- en voorschoolse educatie heeft invloed op de voortgang.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Achtergrond / ontwikkelingen

Zwembaden

De beide zwembaden, het buitenbad "Buitenmeere" in Obdam en het binnenbad "Koggenbad" in De Goorn, werken nauw samen. Door deze samenwerking worden er verbindingen gelegd tussen deze voorzieningen en profiteren ze van elkaars sterke punten. Beide baden werken volgens een actueel bedrijfsplan waarin duidelijke doestellingen over veiligheid, benutting, bezetting en de financiële kaders zijn opgenomen. De exploitatie is gehouden aan de wettelijke eisen van de WHVBZ (Wet Hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden). In 2015 is deze vervangen door de nieuwe zwemwaterwet.

Sporthal en gymzalen

De Koggenhal en vijf gymzalen zijn eigendom van de gemeente. Benutting, bezetting en exploitatie vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de beheerder binnensportaccommodaties. De gymzaal in Zuidermeer is geen eigendom van de gemeente, de inventaris wel. De locaties moeten voldoen aan de normeringen van de sportbonden. Voor het schoolgebruik zijn de voorwaarden van het ministerie van Onderwijs leidend.

Buitensportaccommodaties

Voor de buitensportaccommodaties is het huidige accommodatiebeleid van toepassing. In 2015 is het accommodatiebeleid tegen het licht gehouden.

Sportparticipatie

Circa 78% van onze inwoners is lid van een sportvereniging. Regionaal ligt dit op 72% en landelijk op 65%. De sportparticipatie is dus hoog. Gezien de ontgroening/vergrijzing is het niet realistisch dat sportparticipatie zal toenemen.

Wat willen we?

Het aanbod aan sportieve en recreatieve voorzieningen, dat past binnen het beleid van de gemeente of aansluit bij de initiatieven, wensen en behoeften van de inwoners of ondernemers, faciliteren en stimuleren.

SPEERPUNT

Ontwikkelen accommodatiebeleid met als kernwaarden:

- iedere vereniging / stichting kan meedoen
- sober maar doelmatig

en vaststellen door de raad.

Doelstelling 2015

Zorgen voor het in stand houden en waar mogelijk verbeteren van de deelname aan sport.

Realisatie 2015

De nota accommodatiebeleid is vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat hebben we gedaan?

De nota accommodatiebeleid is vastgesteld door de gemeenteraad als onderdeel van het totale subsidiebeleid. In het kader van de kerntakendiscussie is er veelvuldig overleg geweest met diverse sportverenigingen, met name met de voetbalverenigingen en met enkele tennisverenigingen.

Invloed gemeente

Ja, beperkt

Randvoorwaarden risico's

Actieve verenigingen
Goed zwembad- en sporthalbeheer
Demografische ontwikkelingen (dalend aantal geboortes en toename aantal ouderen)
Dalende ledenaantallen bij sportverenigingen
Een adequaat accommodatiebeleid

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Achtergrond / ontwikkelingen

Binnen de afdeling is uitvoering gegeven aan vier transities: jeugdzorg, AWBZ/Wmo, Participatiewet en passend onderwijs. Inzet is vorm te geven aan de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. Deze is gericht op integrale dienstverlening, met de inwoner als uitgangspunt. Doel is te zorgen voor maatwerk: kwalitatief goede zorg en ondersteuning, waarbij de inwoner die daar zelf niet toe in staat is, kan rekenen op een (tijdelijk) vangnet uit zijn omgeving.

Op grond van de Wet Publieke Gezondheidszorg heeft de gemeente een aantal wettelijke taken. Die zijn grotendeels ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling bij GGD Hollands Noorden. Bovendien dient de gemeente iedere vier jaar een nota lokaal gezondheidsbeleid op te stellen. Deze is medio 2013 vastgesteld. Op basis van een uitvoeringsprogramma stelt de gemeente haar prioriteiten op de terreinen weerbaarheid en bewegen. Deze zijn gesteld op basis van het gezondheidsprofiel (GGD, 2011). Het profiel sluit aan bij de Monitor Sociaal Domein.

Wat willen we?

Bevorderen dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam zijn, zo weinig mogelijk gezondheidsproblemen ervaren en naar vermogen actief participeren aan de samenleving.

SPEERPUNT

Doorontwikkelen van het Zorgteam vanuit één proces

Doelstelling 2015

Bekendheid zorgteam (1-meting volgt in 2015)
Tevredenheid over hulpverleningstrajecten (nulmeting volgt in 2015)
Sociaal maatschappelijke inzet (1-meting volgt in 2015)

Realisatie 2015

Actief ingezet op bekendheid zorgteam (Inmiddels geeft een derde van de inwoners aan 'wel eens van het Zorgteam' te hebben gehoord (Bron: Monitor Sociaal Domein).
Geen uitvoering gegeven aan meting tevredenheid hulpverleningstrajecten. Wel is 94 % van de gezinsdoelen, zoals geformuleerd in de Gezinsplannen gehaald. Dit is gerapporteerd middels de rapportage Sociaal Domein.
Sociaal maatschappelijke inzet (mantelzorg): 51% (daling van 2,7% t.o.v. 2013) (Bron: Monitor Sociaal Domein)

Wat hebben we gedaan?

Transformatiekrant, huis-aan-huis verspreid, regelmatig artikelen in Koggenieuws
Toegangsprocedure aangepast, veel huisbezoeken afgelegd
"Da's heel normaal"- campagne uitgevoerd (Bustour, posters, artikelen)

Invloed gemeente

Ja, beperkt. Invloed afhankelijk van medewerking en individuele omstandigheden (gezondheid) van onze inwoners

Randvoorwaarden risico's

De invulling van dit beleidsveld vereist een goede regionale afstemming. De individuele aanspraak op zorg blijft persoonlijk en afhankelijk van (ervaren) gezondheid/zelfredzaamheid.

SPEERPUNT

Effectiever benutten van het potentieel aan vrijwilligers

Doelstelling 2015

Vrijwilligers actief benaderen
Passende training verzorgen, gericht op vergroting professionaliteit/netwerkversterking
25% mantelzorg, 81% burenhulp en 63% vrijwilligerswerk. Dat betekent een inzet op 2% verhoging ten opzichte van 2014 nulmeting.
Meer mantelzorgers in beeld/betere koppeling formele en informele zorg

Realisatie 2015

Mantelzorg	25% (2015)	t.o.v. 23% (2013)
Burenhulp	68% (2015)	t.o.v. 79% (2013)
Vrijwilligerswerk	60% (2015)	t.o.v. 61% (2013) (Bron: Monitor Sociaal Domein)

Wat hebben we gedaan?

Alle vrijwilligers(incl. mantelzorgers) in ons bestand zijn actief benaderd. Stroom matches komt nu op gang. Deze actualisatie heeft ons opgeleverd: een opschoning van het bestand en tevens veel informatie over betrokkenen zodat we nog gericht kunnen 'matchen'. Tevens hebben alle (bij ons bekende) mantelzorgers in december een passende waardering ontvangen

Invloed gemeente

Ja, maar beperkt, afhankelijk van individuele vrijwilligers/mantelzorgers

Randvoorwaarden risico's

West-Friese mentaliteit maakt dat vrijwilligers/mantelzorgers zich pas veelal melden na (dreigende) overbelasting. Nadrukkelijk wordt vanuit Zorgteam bij signalen actie ondernomen.

SPEERPUNT

Invoering Nieuwe Wmo 2015:
Uitvoering geven aan de gemaakte keuzes met betrekking tot de Wmo
Informeren van de inwoners, bewust maken van het inzetten van de eigen kracht

Doelstelling 2015

Organisatie gereed maken om Wmo 2015 te kunnen uitvoeren
Integrale samenwerking binnen Zorgteam verder uitbouwen
Communicatieplan "Koggenland voor elkaar" uitvoeren

Realisatie 2015

Zorgteam adequaat uitgerust voor uitvoering nieuwe taken, één toegang voor gehele sociaal domein gerealiseerd, contractmanagement en -beheer nieuwe aanbieders opgestart.
Het Zorgteam heeft zich verder ontwikkeld, net als het beleidsteam van de Afdeling Welzijn & Zorg.
Activiteiten communicatieplan "Koggenland voor elkaar" uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

Scholing medewerkers Zorgteam en beleidsteam m.b.t. nieuwe taken, digitale declaratie/facturatie opgestart voor de Wmo 2015 en jeugdhulp.
Interne/externe overlegstructuur aangepast om de nieuwe taken uit te kunnen voeren. Tevens is een start gemaakt om te transformeren.
Transitiekraant verstuurd huis-aan-huis, diverse artikelen (Koggennieuws, Website) verspreid.

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van de medewerking van de inwoners

Randvoorwaarden risico's

Wmo 2015 is een opneindregeling: bij toename van aanvragen kan sprake zijn van budgetoverschrijding. Tevens zal het beroep op mantelzorgers/vrijwilligers toenemen, waarbij onvoldoende in beeld is of deze ruimte bestaat. Tot slot is er het risico van onvoldoende expertise in Zorgteam vanwege nieuwe taken.

Wat heeft het gekost ?

Beleidsvelden		Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015
	Lasten:				
Inkomensvoorzieningen		€ 4.394.623	€ 4.304.736	€ 4.514.390	€ 4.252.865
Jeugd 0 - 23 jaar		€ 3.021.035	€ 6.319.184	€ 6.730.323	€ 6.068.448
Kunst, cultuur & ontwikkeling		€ 1.641.791	€ 584.664	€ 594.553	€ 569.107
Sport, recreatie en sportaccommodaties		€ 2.476.434	€ 1.429.085	€ 1.427.462	€ 1.284.852
Zorg en voorzieningen		€ 3.771.615	€ 5.926.426	€ 5.750.457	€ 4.436.721
	Totaal lasten:	€ 15.305.498	€ 18.564.095	€ 19.017.185	€ 16.611.993
	Baten:				
Inkomensvoorzieningen		€ 3.147.899-	€ 2.254.260-	€ 2.483.118-	€ 2.358.088-
Jeugd 0 - 23 jaar		€ 26.000-	€ 36.100-	€ 3.732.157-	€ 3.748.712-
Kunst, cultuur & ontwikkeling		€ 82.859-	€ 20.150-	€ 20.150-	€ 15.814-
Sport, recreatie en sportaccommodaties		€ 901.854-	€ 866.967-	€ 869.211-	€ 943.439-
Zorg en voorzieningen		€ 474.494-	€ 409.250-	€ 454.363-	€ 600.945-
	Totaal baten:	€ 4.633.106-	€ 3.586.727-	€ 7.558.999-	€ 7.666.998-
SALDO PROGRAMMA		€ 10.672.392	€ 14.977.368	€ 11.458.186	€ 8.944.995

De realisatie in de jaren 2014 en 2015 geeft soms een groot verschil. Dit is hoofdzakelijk ontstaan door:

- incidentele investeringen met maatschappelijk nut
- opheffing van kostenplaatsen en de toerekening aan de producten m.i.v. 2015
- de invoering van het Sociaal Domein en de daarmee verband houdende lasten m.i.v. 2015

Overzicht investeringen programma Welzijn en Zorg

Beleidsveld	Investerings					
	Investeringen in begroting	Beschikbaar (restant) budget	Realisatie 2015	Datum besluit	Toelichting	
omschrijving krediet	2015	2015				
Jeugd 0 - 23 jaar	L					
Uitvoering transities Sociaal Domein Transitiebudget 2013 en 2014	L	€ 130.000	€ 130.000	€ 106.356	CB 26-05-2015	Betreft inhuur extern personeel voor beleidsvorming en uitvoering decentralisaties
Inventaris Psz BSU			€ 83.254	€ 86.088	RB 3-6-13 + 26-5-14	afsluiten.
Plan van aanpak Jongeren Obdam			€ 10.000	€ 9.827	RB 10-3-14	Afsluiten
Pand Buitenroede			€ 16.566	€ 9.095	RB 13-2-12	loopt door
Verv.topgevels Grosthuiszschool			€ 40.877	€ -	RB 11-2-2013	Afsluiten
Voorber.krediet huisv. ievelling/overhaal			€ 57.582	€ -	RB 2-11-13	Afsluiten
Brede school Ursem			€ 38.470	€ 8.550	RB 16-1-12	voorbereiding nog niet afgerond
Zonnecollectoren en Onderhoud geb.			€ 639.537	€ 39.329	RB 7-5-2012	Afsluiten
			€ 77.250	€ -7.075	RB 28-2-11	in 2014 en 2015 geen beroep op gedaan. Afsluiten
Sport, recreatie en sportaccommodaties	L					
Informatieborden wandelroutenetwerk	L	€ 50.000	€ 62.500	€ -	RB 30-6-14	project gaat niet door n.a.v. kerntakendiscussie.
Recreatieve paden bij dijkverzwaring			€ 3.783	€ -	RB 11-2-13	Niet bekend wanneer pad wordt aangelegd, doorlopen.
Renovatie koggenbad/koggehal			€ 2.456	€ 1.791	RB 11-2-2013	Renovatie geheel afgerond. Afsluiten
Uitbreiding Koggenhal			€ 3.194	€ 4.372	RB 10-3-14	Afsluiten
Sportvloer en inventaris gymz.Spierdijk			€ 75.225	€ -	RB 09-3-2006	doorlopen voor nieuwe aansluitingen / projecten
Recreatieve vaarroute			€ 199.451	€ 23.633	RB 16-1-2012	Beschikbaar houden voor ontwikkeling wandelroute
Wandelroutenetwerk Koggenland	B			€ -82.348	RB 16-1-2012	
Kunst, cultuur & ontwikkeling						
Friciekst.toekomstbest.bibliotheek	L		€ 60.000	€ 10.000	RB 28-10-2013	personeel en huisvestingkosten als gevolg van gekozen variant
	B					
Totaal:	L	€ 180.000	€ 1.500.145	€ 209.618		

Financiële verantwoording programma Welzijn & Zorg

De opvallende verschillen groter dan € 25.000 ten opzichte van de begroting 2015 binnen dit programma zijn:

Inkomensvoorzieningen

- bijstandsverlening zelfstandigen, budget opgenomen in de begroting naar aanleiding van veranderde vergoedingen vanuit het Rijk. In 2015 is hier geen gebruik van gemaakt (voordeel € 50.000)
- Bijzondere bijstand, de ontvangen WTCG gelden zijn in 2015 nog niet ingezet. In 2016 gaan we deelnemen aan de collectieve ziektekostenverzekering, de verwachting is dat we dan het budget wel deels besteden. (voordeel € 78.000)
- Mutaties debiteuren BUIG 2015 (nadeel € 55.918)

Zorg en voorzieningen

- WMO huishoudelijke hulp: als gevolg van de herindicaties zijn de uitgaven omlaag gegaan (voordeel € 381.609) in overeenstemming met het raadsbesluit. De begroting is niet aangepast en is het saldo van het budget minus de uitgaven is gestort in de reserve WMO
- Post medische adviesbeoordeling per abuis niet begroot in 2015. (€ 86.577 nadeel)
- Uitgaven rolstoelen, woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen (collectief en individueel) per saldo een voordeel van € 127.382. Het saldo wordt gestort in de reserve WMO. Door de keukentafelgesprekken worden de situaties integraal bekeken en mensen gewezen op andere mogelijkheden van vervoer.
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
Ondanks aandacht blijkt het budget waaronder o.a. vrijwilligers en mantelzorgcursussen/respijtzorgvoorzieningen betaald worden achter bij de vraag. Vanwege substitutie en naar verwachting daarmee gepaard gaande druk op mantelzorg de komende periode, blijft budget ongewijzigd (afgerond ruim € 30.000).

- Beschermd Wonen:
Naheffing vanuit centrumgemeente (Hoorn) valt positief uit (afgerond ongeveer € 35.000 restant).
- De crisisopvang laat in dit programma een positief resultaat zien van € 30.078, doordat de lasten in programma 1 zijn verwerkt.
- Subsidies subsidieplafond voordeel € 48.416, komt doordat het subsidieplafond gebaseerd is op de maximaal aan te vragen subsidie. Wanneer er verenigingen en organisaties geen subsidies aanvragen ontstaat er ruimte in dit budget.
- Lagere bijdrage GGD i.v.m. andere afrekening huisvesting consultatiebureaus (voordeel € 25.781)
- Op de post bijdragen overige overheid is een voordeel van € 81.728. Er zijn hier onder andere personele lasten begroot voor de casemanager jeugd, die in werkelijkheid is verantwoord en begroot op de post personele lasten in programma 1.

Beleidsveld jeugd 0-23 jaar

- leerlingenvervoer altijd moeilijk in te schatten hoeveel km er gereden gaan worden. (voordeel € 47.027)
- per saldo minder lasten van de Brede school Ursem toegerekend aan de exploitatie (voordeel € 87.102) door inkomsten uit huur en de toerekening van zakelijke lasten
- minder subsidie uitgegeven, komt doordat het subsidieplafond gebaseerd is op de maximaal aan te vragen subsidie. Wanneer er verenigingen en organisaties geen subsidies aanvragen ontstaat er ruimte in dit budget. (€ 48.312 voordeel)

Transitie Jeugd / Wmo (algemeen)

Het budget Wmo 2015 is niet geheel besteed. Het budget Jeugd is nagenoeg besteed. Het jaar 2015 is een overgangsjaar geweest, waarbij cliëntendata en facturen een nieuwe weg moesten vinden. Anderzijds is er bij de invoering zowel bij jeugd als bij Wmo meteen stevige kortingen ingezet bij het afsluiten van de raamovereenkomsten in 2015, om de overheveling betaalbaar te

houden. Tot slot kan aangegeven worden dat er op diverse onderdelen, zoals ook aangegeven bij de kwartaalrapportages, al substitutie heeft plaatsgevonden: zorg is 'afgeschaald' (van tweede naar eerste/nulde lijn) of in enkele gevallen opgelost binnen eigen, sociale netwerk of zelfs gestopt.

Sport recreatie en sportaccommodaties:

Er is € 50.000 begroot voor uitgaven uit het leefbaarheidsfonds, hier is echter niets op uitgegeven in 2015. Daardoor is er ook geen uitname gedaan uit deze reserve.

Investerings:

Het Transitiebudget (flexibele schil) is besteed aan een soepele invoering van de nieuwe taken binnen Sociaal Domein. De kosten zijn met name in de inhuur van derden gegaan. Deze inhuur zorgde voor advies en extra ondersteuning bij de uitvoering van de nieuwe taken (o.a. keukentafelgesprekken) en behandeling bezwaarschriften en update van onze digitale systemen (declaratie/facturatie en registratiesystemen).

Programma Wonen en Ondernemen

Doelstelling / missie

Het zorgen voor de ruimte, veiligheid en kwaliteit om in Koggenland goed te kunnen wonen, werken en recreëren.

Beleidsvelden

Het programma Wonen en Ondernemen bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Omgevingstaken
- Woningbedrijf
- Grondbedrijf
- Openbare ruimte
- Economie en Toerisme

Algemene ontwikkelingen

Structuurvisie

Op 12 oktober 2009 is de Structuurvisie 2010-2020 vastgesteld. Naast de gemeentelijke visie op woningbouw zijn hierin de gewenste ontwikkelingen op het gebied van werken en (recreatie) voorzieningen opgenomen. Ook zijn de belangrijkste ruimtelijke kansen en kwaliteiten benoemd, die als basis voor toekomstige plannen kunnen worden benut.

Regionale samenwerking

Op diverse terreinen werken we met de zeven West-Friese gemeenten samen. Zo zijn er gezamenlijke visies opgesteld of in ontwikkeling (regionale

bedrijventerreinenvisie, detailhandelsvisie, woonvisie, huisvestingsverordening). Er wordt ook concreet samengewerkt in formele (Regionale Uitvoeringsdienst, Samenwerking VTH-taken (Vergunningen-Toezicht-Handhaving), Recreatieschap, West-Friese Omringdijk en West-Friese waterweken) of informele (Samenwerking afvalwaterketen) verbanden.

Op het gebied van economie en toerisme is er bovendien samenwerking op grotere schaal met meer gemeenten en de provincie in het REON (regionaal economisch overleg Noord-Holland Noord), waarbij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) als uitvoeringsorganisatie optreedt.

Om de samenwerking gericht te laten verlopen en de regio herkenbaar neer te zetten, werken de West-Friese gemeenten aan een gezamenlijke Structuurschets. Een dergelijke visie helpt om projecten en ontwikkelingen bij het Rijk en Provincie onder de aandacht te brengen. Daarnaast is de visie basis voor de inzet van bredere samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, zorg en onderwijs in Noord-Holland Noord (Leisure Board, Agri Board, Energy Board, Holland Health en Maritime Campus).

Woningmarkt

De afgelopen jaren is het tempo in het woningbouwprogramma zoals beoogd in de gemeentelijke Structuurvisie, aangepast aan de afnemende woningvraag. Sinds 2014 zijn er eerste lichtpuntjes voor een zich herstellende woningmarkt. Met nog een fors aantal in de bestaande woningvoorraad te koop staande woningen, leidt dit herstel nog niet tot een grote vraag naar nieuwbouw. Wel maakt dit herstel het mogelijk om gefaseerd door te gaan met projecten als de tweede fase van Buitenplaats en vervolgfase van Lijsbeth Tijs.

Bovendien is het project "Polderweijde" weer op gang gebracht. De opkrabbende woningmarkt zien we nog niet terug in stijgende legesinkomsten, maar wel in toename van het aantal (principe)plannen.

Woonvisie

In 2011 is de regionale Woonvisie West-Friesland vastgesteld, met de afspraak om alle woningbouwplannen voor elkaar inzichtelijk te maken en jaarlijks te monitoren en te evalueren.

In 2015 is de voorbereiding gestart voor een actualisatie van de woonvisie in 2016. De provincie stelt regionale afstemming – bijvoorbeeld in de vorm van een gezamenlijke visie – als voorwaarde voor de goedkeuring aan woningbouwplannen.

De woonvisie is ook van belang om in te spelen op de veranderde Woningwet. De visie wordt benut als onderbouwing voor prestatie-afspraken met Woningcorporaties.

Duurzaamheid

Op 23 juni 2014 is bij de behandeling van de Kadernota 2015 een amendement aangenomen om geen extra stap op het gebied van duurzaamheid te zetten en te stoppen met nieuw te verstrekken duurzaamheidsleningen. Het beleidsplan "Duurzame ontwikkeling in een groene gemeente" blijft richtingbepalend.

Koggenland wil doelstellingen realiseren door te blijven inzetten op duurzame en energiebesparende maatregelen die binnen de gemeentegrenzen vallen. Daarbij ligt het accent op de bestaande bouw en de ontwikkeling van bijvoorbeeld zonneweiden.

Regionale samenwerking

Vanaf 1 juli 2013 wordt op gebied van milieu samengewerkt binnen de RUD Noord-Holland-Noord. Deze samenwerking is voor onze gemeente beperkt tot het wettelijk verplichte basistakenpakket. Naar verwachting zal onder invloed van de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) de samenwerking met de RUD vanaf 2016 verder worden geïntensiveerd. Voordat daartoe wordt overgaan worden eerst de kosten/baten daarvan in beeld gebracht.

Daarnaast hebben de West-Friese gemeenten onder invloed van de landelijke kwaliteitscriteria een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het VTH-takenpakket rond bouwen. Via een zogenaamd maatlat-model worden vanaf 1 januari 2015 gemeentelijke taakonderdelen op dat terrein gezamenlijk uitgevoerd wanneer de gemeente daarvoor zelf niet voldoende kennis en/of kwaliteit in huis heeft. Via deze samenwerking wordt gewerkt aan een – wettelijk verplichte - modelverordening VTH waarin staat aan welke kwaliteitsnormen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving moeten voldoen. De verordening wordt medio 2016 aan de raden aangeboden.

Huurwetgeving

Het Kabinet heeft de plannen voor de Verhuurdersheffing doorgezet, om jaarlijks € 1,7 miljard aan de corporatiesector te onttrekken. Dit betekent dat ook ons woningbedrijf de broekriem moet aanhalen. Voor de corporaties waar we mee samenwerken (met name De Woonschakel) betekent het dat meer huurwoningen op de koopmarkt worden gezet en er minder ruimte is voor investeringen in nieuwe bouwprojecten.

Wat willen we?

Het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en borgen van de ruimtelijke kwaliteit conform de gemeentelijke Structuurvisie 2010-2020.

SPEERPUNT

Herijking van het duurzaamheidsbeleid

Doelstelling 2015

Duurzaamheid, uitvoering amendement: beleidsnotitie en besluitvorming revolverend fonds.

Realisatie 2015

De herijking van het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid is meegenomen in het integraal Milieubeleidsplan 2016-2020 en door de raad op 28 september 2015 vastgesteld.

In dit beleidsplan is geen extra ambitie op het gebied van duurzaamheid opgenomen, maar is aangegeven dat de gemeente met name in een faciliterende en stimulerende rol invulling geeft aan de klimaatdoelen.

Er is dit jaar een analyse uitgevoerd door het Servicepunt NH Duurzame energie waaruit blijkt dat Koggenland onder andere door toename van zonnepanelen en realisatie van een biovergister 15% duurzame energie opwekt en daar mee behoort tot de koplopers in Nederland. Het klimaatdoel om in 2020 24% duurzame energie op te wekken lijkt echter een te hoge ambitie.

Op het gebied van besparing van energie loopt Koggenland achter bij de doelstelling (doel was 2,5% per jaar), vooral omdat enkele in potentie kansrijke nieuwbouwprojecten (Distriport, Tuindersweijde) niet zijn gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

De subsidieregeling Energiebesparende maatregelen is stopgezet.
De overige lopende activiteiten zijn voortgezet zoals: deelname aan het Duurzaam Bouwloket, het faciliteren van een integrale wijkaanpak, voorbereiding voor de mogelijke aanleg van zonneweides, de pilot voor renovatie van huurwoningen en gerichte maatregelen in combinatie met het onderhoud van gemeentelijke gebouwen.

Invloed gemeente

Beperkt, de gemeente is mede afhankelijk van initiatieven van particulieren en bedrijven, en van de beleidsruimte van met name de provincie.

Randvoorwaarden en risico's

In december 2015 is het wereldwijde Klimaatakkoord in Parijs tot stand gekomen, met verscherpte doelstellingen om klimaatverandering tegen te gaan.
In 2016 staat de evaluatie gepland van het landelijk Energie-akkoord waar de resultaten vanuit Parijs ongetwijfeld in worden meegenomen. Dit kan tot gevolg hebben dat er op dit terrein extra gemeentelijk inspanningen worden gevraagd of dat de gemeente met de gevolgen van extra landelijke maatregelen wordt geconfronteerd.

Beleidsveld Woningbedrijf

Achtergrond / ontwikkelingen

Beleidskader

De activiteiten van het woningbedrijf zijn grotendeels ingekaderd door de Huisvestingswet, de Huisvestingsverordening en de huurwetgeving. Op 22 juni 2015 is een actualisatie van de Huisvestingsverordening vastgesteld.

Op 8 april 2013 is het onderhouds- en verkoopbeleid vastgesteld. Met dit beleid is Koggenland de weg ingeslagen van strategisch voorraadbeheer en meer projectmatig onderhoud. Jaarlijks wordt – op basis van een Meerjaren Onderhouds Planning – een uitvoeringsprogramma planmatig onderhoud opgesteld. De komende jaren wordt deze systematiek omgebouwd naar een meer projectmatig onderhoud.

Huurwetgeving

In 2013 is voor het eerst verhuurdersheffing afgedragen aan de Belastingdienst. In de bedrijfsvoering zijn voldoende maatregelen genomen om deze heffing te kunnen dragen.

Het kabinet werkt overigens weer aan een nieuwe regeling die in 2016 moet gaan gelden; de zogenaamde “huursombenadering”. Die moet het mogelijk maken om de huren van woningen van hoge kwaliteit maar lage huur meer te verhogen en woningen van lagere kwaliteit minder. Voor de stijging van de totale huursom van het hele woningbezit wordt dan een maximum bepaald. Het is nog onduidelijk hoe deze regeling voor Koggenland uitpakt. Vooralsnog hielden we in de begroting rekening met een huurverhogingspercentage conform inflatie met een minimum van 2,5%.

Wat willen we?

Voorzien in de lokale behoefte aan sociale huurwoningen

Wat hebben we gedaan?

Voor het woningbedrijf is geen speerpunt benoemd. Ter informatie hieronder een overzicht van de belangrijkste activiteiten:

Nieuwbouwprojecten:

- nieuwbouw van 12 beneden-bovenwoningen in plan Buitenplaats de Burgh en 3 woningen in de voormalige bibliotheek van Ursem opgeleverd
- overeenstemming over nieuwbouw van 7 eengezinswoningen in plan Buitenplaats de Burgh
- voorbereiding van 4 woningen op locatie Langereis in Ursem en 6 woningen in Lijsbeth Tijs in Berkhout

Beheerprojecten:

- pilotproject renovatie van huurwoningen: 3 voorbeeldwoningen zijn door 3 aannemers gerenoveerd, met twee belangrijke innovaties: opdrachtverstrekking op basis van resultaatafspraken (budget, energielabel en 30 jaar onderhoudsarm) én ketensamenwerking (alle disciplines werken samen waardoor de doorlooptijd korter is en kosten door fouten worden beperkt)
- voorbereiding van het Webportaal (www.gemeentelijkwoningbedrijfkoggenland.nl): in dit portaal is alle informatie over het woningbedrijf eenvoudig vindbaar. Innovatief is dat huurders hun onderhoudsmeldingen via dit portaal rechtstreeks bij de onderhoudsaannemer melden en ook rechtstreeks een afspraak maken. Snel, eenvoudig en altijd bereikbaar.
- er zijn 90 huurmutaties geweest, waarbij 17 woningen zijn toegewezen aan vergunninghouders

Beleid:

- het woningbedrijf speelt een belangrijke rol in het plan van aanpak voor de huisvesting van vergunninghouders
- op 7 december 2015 is aan de hand van de presentatie 'Visie op de inzet van het Woningbedrijf' in de raad gesproken over het woningbedrijf. Gebleken is dat er breed draagvlak bestaat om meer en meer divers (ook vrije sector huur) bouwplannen voor huurwoningen te ontwikkelen.

Exploitatieresultaat

Op basis van de begroting 2015 verwachtten we een positief bedrijfsresultaat van € 84.486. Het werkelijke bedrijfsresultaat, dus zonder incidentele lasten en baten, komt uit op een negatief resultaat van € 15.181, -.

Exploitatieresultaat 2015			
	begroting 2015	rekening 2015	rekening 2014
bedrijfsresultaat	84	-15	1
bijzondere lasten en baten (verkoop woningen)	400	1931	2253
totaal exploitatieresultaat	484	1915	2254

Overzicht exploitatieresultaat in € 1.000

Toelichting op bedrijfsresultaat

Het negatieve verschil van € 99.000 ten opzichte van de begroting is tot stand gekomen doordat in de begroting geen rekening is gehouden met o.a.:

- huren per saldo € 236.000 (nadelig) hoofdzakelijk veroorzaakt door de verkoop van woningen, o.a. complex "Meerzicht" en daarnaast huuropbrengsten door het in verhuur nemen van twaalf Bebo-woningen in de Buitenplaats
- Overheidsbijdragen € 26.000 (nadelig).

In de begroting 2015 is ten onrechte rekening gehouden met een ontvangst van een bijdrage uit het Besluit Woninggebonden subsidies (BWS) van € 43.000. Het te ontvangen bedrag voor 2015 was € 17.000.

- Onderhoudslasten € 146.000 (voordelig)
- Verhuurdersheffing € 53.000 (voordelig)

Het positieve resultaat is ontstaan doordat voor de begroting 2015 de grondslag voor de berekening van de verhuurdersheffing gebaseerd is op de WOZ waarde per 1 januari 2014. De werkelijk aanslag WOZ 2015 was lager door de verkoop van de 19 woningen in 2014.

- Diverse kosten per saldo € 36.000 (nadelig)
In de begroting was geen rekening gehouden met de extra lasten van de inventarisatie energielabels voor de huurwoningen. € 25.000 (nadelig).

De huurderiving bedroeg over 2015 € 55.000, waarvan € 6.000 betrekking heeft op oninbare huren en € 49.000 grotendeels veroorzaakt wordt door tijdelijke leegstand van de te verkopen woningen met een opbrengst van € 1,9 miljoen).

Toelichting bijzondere lasten en baten

In 2015 zijn er 19 woningen en het complex "Meerzicht" verkocht.

De verkoopopbrengst van de woningen bedraagt;

Totale verkoopprijs		€ 2.891.432	
Totale boekwaarde	-/-	- 960.905	
Verkoopopbrengst		<u>€ 1.930.528</u>	(afgerond € 1.931.000, -)

BATEN EN LASTEN		(x € 1000)			
Omschrijving	Begroting 2015	Verslagjaar 2015	Verslagjaar 2014		
BEDRIJFSOPBRENGSTEN					
- Huren	€ 5.088	€ 4.852	€ 4.871		
- Vergoedingen	€ 21	€ 24	€ 21		
- Overige baten	€ -	€ 9	€ 1		
- Overheidsbijdragen	€ 43	€ 17	€ 44		
- Verkoop woningen	€ 400	€ 1.931	€ 2.253		
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	€ 5.552	€ 6.833	€ 7.190		
BEDRIJFSLASTEN					
- Afschrijvingen op materiële activa	€ 815	€ 800	€ 794		
- Onderhoudslasten	€ 1.200	€ 1.054	€ 1.025		
- Huurderving leegstand	€ 35	€ 49	€ 82		
- Huurderving oninbaar	€ 5	€ 6	€ 1		
Overige bedrijfslasten:					
- Belastingen	€ 160	€ 184	€ 164		
- Verhuurdersheffing	€ 580	€ 527	€ 484		
- Diverse kosten	€ 71	€ 108	€ 87		
- Doorberekende uren	€ 390	€ 390	€ 436		
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	€ 3.256	€ 3.118	€ 3.073		
Bedrijfsresultaat voor toegerekende rente	€ 2.296	€ 3.715	€ 4.117		
- Rentebaten			€ 1		
- Rentelasten	€ 1.812-	€ 1.800-	€ 1.863-		
	€ 484	€ 1.915	€ 2.254		
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	€ 484	€ 1.915	€ 2.254		
- Buitengewone baten			€ -		
- Buitengewone lasten			€ -		
JAARRESULTAAT	€ 484	€ 1.915	€ 2.254		

Invloed gemeente

Beperkt: afhankelijk van beleid andere overheden, plannen van derden en marktsituatie

Randvoorwaarden en risico's

- medewerking van en afspraken met provincie en regio
- afspraken met corporatie en ontwikkelaar(s)
- herstel van de woningmarkt

Beleidsveld Grondbedrijf

Achtergrond / ontwikkelingen

Het gemeentelijk grondbeleid is de afgelopen jaren in belangrijke mate bepaald door de projecten die in Koggenland in uitvoering zijn genomen, zoals De Burghtlanden, Ursem, Lijsbeth Tijs, Polderweijde, Hofland en Vredemaker Oost. Daarnaast zijn enkele belangrijke grondposities ingenomen dan wel samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van toekomstige woningbouwlocaties. Deze locaties vloeien voort uit de opeenvolgende gemeentelijke Structuurvisies waarin het ruimtelijk beleid is vastgelegd. De laatste hiervan is de Structuurvisie 2010-2020.

Financiële aspecten

De gemeente neemt eventuele winst zoveel mogelijk bij het afsluiten van een exploitatie of bij het afsluiten van een duidelijke onderscheiden planfase. Bij tussentijdse winstnemingen kunnen deze beïnvloed worden door toevallige gebeurtenissen of wensen. Tussentijdse winstneming is wel mogelijk, maar alleen als aan een aantal voorwaarden is voldaan. Zo moeten de exploitatiebegrotingen regelmatig, minimaal één maal per jaar, worden geactualiseerd. Op die manier kan de (financiële) ontwikkeling van de exploitatie goed in de gaten worden gehouden. Blijkt uit deze exploitatieoverzichten dat er een duidelijke en bovenmatige winstverwachting uit de exploitatie komt en we voldoende inzicht hebben in de werkzaamheden en de risico's, dan is winstneming mogelijk.

In het kader van risicomanagement is een gemeentebreed weerstandsvermogen bepaald, waar de grondexploitaties onderdeel van uit maken. Omdat planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Gezien de grote financiële belangen van de gemeente bij de grondexploitaties worden de exploitatieberekeningen daarom elk jaar herzien.

Grondposities

Naast enkele verhuurde en verpachte agrarische gronden heeft Koggenland nog kavels in bezit (in verkoop) in de lopende ontwikkelingsplannen.

Voor toekomstige woningbouw heeft Koggenland grondposities binnen de projecten Buitenplaats de Burgh, Lijsbeth Tijs (vervolgfase), De Tuinen in Ursem en Tuindersweijde in Obdam.

Aan- en verkoop

In 2015 zijn geen grondaankopen gedaan.

Wat willen we?

Het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en waarborgen van gemeentelijke belangen op het gebied van kwaliteit, kostenverhaal en efficiënt grondgebruik en –beheer.

SPEERPUNT

Starten met de grondexploitatie van “De Tuinen” in Ursem.

Doelstelling 2015

Het project “De Tuinen” in exploitatie brengen

Realisatie 2015

Het project is nog niet in exploitatie gebracht, wel zijn in de planvoorbereiding verdere stappen gezet.

Wat hebben we gedaan?

Er zijn voorbereidende gesprekken gevoerd met de bij het project betrokken grondeigenaar en projectontwikkelaar. Daarnaast is een analyse gemaakt van de mogelijke samenwerkingsvormen, mede in relatie tot de vpb-plicht. Zodra op hoofdlijnen principe-overeenstemming is bereikt, volgt het besluitvormingsproces richting de raad (naar verwachting 2e kwartaal 2016).

Op dit moment lopen er verder zes eigen grondexploitaties, één exploitatie in samenwerking met een private partij en zijn er twee exploitaties door derden en – naast De Tuinen – nog 2 exploitaties in voorbereiding.

Gemeentelijke grondexploitaties

In 2015 afgesloten exploitaties:

Zuidermeer:

- betreft: woningbouwproject in Zuidermeer, gestart in 2001
- De grondexploitatie wordt per 31-12-2015 afgesloten met een positief resultaat van € 180.481. De grond is ondergebracht bij de algemene dienst.

Ursem-Oost III:

- betreft: woningbouwproject in Ursem, gestart 2010.
- stand van zaken 2015: het project is nagenoeg afgerond. De resterende werkzaamheden worden ondergebracht bij plan De Tuinen.
- De grondexploitatie is per 31-12-2015 afgesloten met een positief resultaat van € 1.232.220.

Warm Thuis:

- betreft: kleinschalige woningbouwproject in Zuidermeer, gestart 2008
- stand van zaken 2015: Alle werkzaamheden zijn uitgevoerd.
- De grondexploitatie is per 31-12-2015 afgesloten met een negatief resultaat van € 227.603 ten laste van reserve grondbedrijf. De resterende kavels (3) worden ondergebracht bij de algemene dienst.

Overige exploitaties:

Lijsbeth Tijs:

- betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Berkhout, gestart in 2012
- stand van zaken 2015: de realisatie van fase 2 is in voorbereiding, het voornemen is om 20 woningen, waarvan 6 huurwoningen voor het woningbedrijf en 6 vrije kavels te realiseren. Er zijn in fase 1 nog 7 vrije kavels te koop waarvan 2 in optie zijn.
- Er is een verbinding gemaakt tussen het park Lijsbeth Tijs en het dorpsbosje bij de tennisbanen. De aanleg van wandel- en ruiterspaden is in uitvoering en wordt in voorjaar 2016 opgeleverd.

Hofland:

- betreft: kleinschalige locatie woningbouw en bedrijventerrein in Obdam, gestart in 2005
- stand van zaken 2015: van de circa 18 woonkavels zijn er 8 verkocht, van de bedrijfskavels zijn er 2 in optie

Locatie Langereis:

- betreft: vrijkomende schoollocatie Ursem, voor kleinschalig woningbouwproject inclusief 4 huurwoningen voor het woningbedrijf, gestart 2015.
- stand van zaken 2015: er is vertraging opgetreden vanwege een geconstateerde bodemverontreiniging en benodigde grondaankoop. Een en ander leidt naar verwachting tot een iets aangepast stedenbouwkundig plan, waarna het bestemmingsplan in procedure kan worden gebracht.

Exploitaties in samenwerking met private partij:

Buitenplaats de Burgh:

- betreft: uitbreidingslocatie woningbouw De Goorn, gestart in 2013
- stand van zaken 2015: de 1^e fase is deels gerealiseerd. Nagenoeg alle projectmatige woningen zijn verkocht, van de 13 vrije kavels zijn er nog 6 te koop, waarvan 5 in optie.
- 2^e fase in voorbereiding start verkoop 2016

Exploitaties door derden:

Vredemaker Oost:

- betreft: uitbreidingslocatie bedrijventerrein De Goorn
- exploitatie: ontwikkelaar Ooms Ontwikkeling
- stand van zaken 2015: In 2015 is 3240 m2 verkocht. Nog 10.400 m2 te koop.

Polderweijde:

- betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Obdam
- exploitatie: ontwikkelaar Vos
- Stand van zaken 2015: ontwikkelaar Vos heeft in 2015 de gronden uit faillissement gekocht. Een bestemmingsplan, exploitatieovereenkomst en bouwplan zijn in voorbereiding. Start verkoop voorjaar 2016.

Gemeentelijke grondexploitaties in voorbereiding:

De Tuinen:

- betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Ursem
- exploitatie: gemeente, wellicht in samenwerking met gedeeltelijk grondeigenaar, ontwikkelaar Timpaan
- stand van zaken 2015: voorbereidend overleg met gedeeltelijk grondeigenaar

Tuindersweijde:

- betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Obdam
- exploitatie: gemeente, wellicht in samenwerking met naastgelegen grondeigenaar, ontwikkelaar VOS
- stand van zaken 2015: geen bijzonderheden, prioriteit ligt eerst bij de ontwikkeling van "Polderweijde"

Invloed gemeente

De invloed van de gemeente is beperkt en is afhankelijk van de samenwerkende partijen en de marktsituatie. Daarin liggen ook de risico's en de randvoorwaarden. Afspraken met de samenwerkende partijen, gefaseerd op de huidige marktsituatie.

Randvoorwaarden en risico's

- medewerking van en afspraken met provincie en regio
- afspraken met corporatie en ontwikkelaar(s)
- herstel van de woningmarkt

Achtergrond /ontwikkelingen:

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Vanwege bezuinigingsdoelstellingen is in 2013 het beoogd kwaliteitsniveau van de wegen in overeenstemming met het raadsbesluit naar beneden bijgesteld tot de landelijke CROW-norm. Deze bijstelling werkt door in het meerjarenonderhoudsplan Wegen. Gevolg is dat het groot onderhoud over langere tijd wordt uitgevoerd, jaarlijks meer inspanning nodig is voor klein onderhoud en een verminderde kwaliteit van onze wegen mogelijk geleidelijk zichtbaar zal worden. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen komen de financiële uitgangspunten voor het onderhoud wegen aan de orde. Dit geldt ook voor het onderhoud aan de openbare verlichting. Het onderhoudsprogramma voor de openbare verlichting is gebaseerd op het Beleidsplan Openbare Verlichting 2013.

Chemievrije onkruidbestrijding

Het kabinet stuurde aan op wetgeving om per november 2015 chemische onkruidbestrijding op verhardingen te verbieden. Voor sport- en recreatieterreinen is het streven om medio 2017 een verbod in te stellen. Recent is bekend geworden dat het verbod eind maart 2016 dan toch in werking is getreden.

Koggenland werkt al enige jaren naar tevredenheid met de zogenaamde DOB-methode (Duurzaam Onkruid Beheer op verhardingen), waarbij zeer gericht, effectief en met weinig middelengebruik het onkruid wordt bestreden. Alternatieve methoden zijn er (borstelen, heet stoom) maar die zijn kostbaar en vergen veel energie en materieel. De verwachting is dat hierdoor de kosten verdubbelen van € 30.000 naar € 60.000 per jaar. Wij zijn in overleg met de regio om voor het groeiseizoen 2016 tot de best werkbare onderhoudsaanpak te komen.

Samenwerken in de Waterketen en Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

In het Bestuursakkoord Water is het Rijksstreven vastgelegd om door betere samenwerking tussen waterschappen, drinkwaterbedrijven en Rijk, provincies en gemeenten tot kwaliteitsverbetering en bezuiniging in de waterketen te komen.

In de regio West-Friesland hebben de gemeenten elkaar opgezocht en wordt op dit moment onderzocht wat de (on)mogelijkheden zijn om tot intensievere samenwerking te komen. Het Rijk kondigt overigens wetgeving aan om samenwerking af te dwingen als dit van onderop niet wordt opgepakt.

Hier is in West-Friesland concreet gevolg aan gegeven. Deze samenwerking is bekrachtigd door ondertekening van het Convenant Regionale samenwerking waterketen West-Friesland op 21 augustus 2014, door de gemeenten, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, en drinkwaterbedrijf PWN.

Provinciaal project N23 Westfrisiaweg

De procedure voor het provinciaal inpassingsplan (bestemmingsplan) is afgerond en op dit moment werkt het Projectbureau N23 aan grondverwerving, werkvoorbereiding en aanbesteding. Begin 2014 is de aanbesteding afgerond en zijn de eerste werkzaamheden gestart, met een geplande uitvoeringsperiode tot 2017. Inspanningen van gemeentewege zijn erop gericht om belangen van omwonenden bij het Projectbureau onder de aandacht te brengen, gemeentelijke infrastructuur (kabels, leidingen, riolering) tijdig te verplaatsen en een goede aansluiting op de kruisingen met de gemeentelijke wegen te waarborgen. Hier hoort ook bij de besluitvorming over de fietstunnel in de Wogmeer, die in het project is opgenomen, en waaraan een gemeentelijke bijdrage is betaald.

Overdracht wegen HHNK

Vanuit oogpunt van beheer en onderhoud ligt het onderbrengen van deze taak bij één instantie voor de hand. Punt van zorg is de kwaliteit van de wegen. Aan eventuele overname stellen wij dan ook voorwaarden. Het overleg met HHNK hierover verloopt bijzonder stroef. Daarom is samenwerking in de regio gezocht en is de provincie als intermediair ingeschakeld. Dit heeft echter geen resultaat opgeleverd. Zodra HHNK opnieuw een aanbod doet voor overname van de wegen, zullen wij dit toetsen aan de hand van de eerder opgestelde criteria.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In oktober 2013 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013-2023 vastgesteld. Het GVVP bevat de kaders waaraan ruimtelijke plannen worden getoetst, inrichtingseisen ten behoeve van wegenonderhoud en reconstructies en een globaal onderzoeks- en uitvoeringprogramma. Prioriteit ligt bij het uitvoeren van de veiligheidsprojecten. Zie ook de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Wat willen we?

In stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

SPEERPUNT

Vaststellen hoe het groot onderhoud in de toekomst wordt bekostigd. Zie ook de paragraaf "Onderhoud Kapitaalgoederen"

Wat hebben we gedaan?

Zie de toelichting in de paragraaf "Onderhoud Kapitaalgoederen".

Beleidsveld Economie en Toerisme

Achtergrond / ontwikkelingen

Koggenland werkt op het gebied van recreatie en toerisme nauw samen met het Recreatieschap West-Friesland, de West-Friese gemeenten en via het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord met het georganiseerd bedrijfsleven, onderwijs en de provincie.

Een langjarig traject is de besluitvorming van Rijk, provincie en HHNK over de waterhuishouding in het Marker- en IJsselmeer. Hier liggen nabij Scharwoude kansen om de recreatieve mogelijkheden te vergroten. Een eerste stap is al gezet door de dijkverzwarende Hoorn-Edam te benutten voor de aanleg van een (regionaal gezamenlijk bekostigd) fietspad.

Wat willen we?

In stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

SPEERPUNT

Vaststellen van het ambitieniveau voor recreatie- en toerismebeleid

Doelstelling 2015

Uitwerken van de resultaten van de kerntakendiscussie in relatie tot de gemeentelijke inzet op het recreatie- en toerismebeleid

Realisatie 2015

De resultaten van de kerntakendiscussie zijn uitgewerkt en meegenomen in de begroting 2016.

Wat hebben we gedaan?

In regionaal verband is door alle gemeenteraden voor het eerst een Regionaal Economische Agenda vastgesteld. Aan deze REA is een projectenprogramma gekoppeld waar gemeentes en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord samen aan werken.

Het programma is in hoofdzaak gericht op stimuleren van de regionale economie. Hieronder vallen ook regionale projecten op het gebied van recreatie en toerisme, waar mee meer slagkracht wordt bereikt dan met kleinschalige lokale promotie. In de begroting 2016 is een structurele bijdrage voor het REA opgenomen.

Eén van de projecten betreft het opstellen van een regionale detailhandelsvisie die inmiddels begin 2016 is vastgesteld.

Eind 2015 hebben we meegedaan aan de enquête 'MKB vriendelijkste gemeente'. De eindresultaten hiervan worden voorjaar 2016 bekend gemaakt.

Als resultaat van de kerntakendiscussie is het budget voor lokale promotie van recreatieve activiteiten komen te vervallen en daarmee zijn de gemeentelijke bijdragen aan de Omringdijk, West-Friese Waterweken en dergelijke beëindigd.

De kredieten voor fysieke aanleg van fiets- en wandelpaden (onder andere op de Markermeerdijk) zijn gehandhaafd, zodat we kunnen blijven werken aan uitbreiding van het fiets- en wandelpadennetwerk.

Invloed gemeente

Ja.

Randvoorwaarden en risico's

Regionale samenwerking en promotie is nodig om Koggenland, West-Friesland en Noord-Holland op de kaart te zetten.
Inzet en initiatief van ondernemers is onontbeerlijk.

Wat heeft het gekost ?

Beleidsvelden		Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015
Omgevingstaken Woningbedrijf Grondbedrijf Openbare ruimte Economie & Toerisme	Lasten:	€ 2.355.485	€ 543.725	€ 559.225	€ 497.576
		€ 4.852.954	€ 5.028.829	€ 5.036.749	€ 4.918.260
		€ 2.990.354	€ 1.546.400	€ 2.227.781	€ 992.234
		€ 8.074.709	€ 6.539.182	€ 7.785.619	€ 7.434.168
		€ 44.813	€ 45.000	€ 45.000	€ 46.050
	Totaal lasten:	€ 18.318.315	€ 13.703.136	€ 15.654.374	€ 13.888.288
Omgevingstaken Woningbedrijf Grondbedrijf Openbare ruimte Economie & Toerisme	Baten:	€ 606.858-	€ 389.500-	€ 389.500-	€ 458.193-
		€ 7.107.288-	€ 5.513.315-	€ 5.521.235-	€ 6.833.607-
		€ 1.169.276-	€ 1.546.400-	€ 3.359.781-	€ 2.279.341-
		€ 737.800-	€ 271.100-	€ 474.813-	€ 317.651-
		€ 3.600-	€ 4.400-	€ 4.400-	€ 5.106-
	Totaal baten:	€ 9.624.822-	€ 7.724.715-	€ 9.749.729-	€ 9.893.898-
SALDO PROGRAMMA		€ 8.693.493	€ 5.978.421	€ 5.904.645	€ 3.994.390

De realisatie in de jaren 2014 en 2015 geeft soms een groot verschil. Dit is hoofdzakelijk ontstaan door:

- incidentele investeringen met maatschappelijk nut
- opheffing van kostenplaatsen en de toerekening aan de producten m.i.v. 2015
- de verschillen in de gerealiseerde winst van het woning- en grondbedrijf

Overzicht investeringen Wonen en Ondernemen

Beleidsveld		Investeringen				
		Investeringen in begroting	Beschikbaar (restant) budget	Realisatie 2015	Datum besluit	Toelichting
omschrijving krediet		2015	2015			
Omgevingstaken	L					
Regionale structuurvisie West/Friesland	L	€ 25.000	€ 25.000	€ 19.674	RB 22-06-2015	Project loopt nog door. Wordt in zomer 2016 afgerond.
Herinrichting Ursem Oost			€ 148.582	€ -	RB 16-9-13	Onderschrijding van het krediet als ontvangst van provinciale subsidies en gunstige aanbesteding. Project afgerond kan worden afgesloten
Asbestverwijderingsbijdrage 2012			€ 62.382	€ 1.350	RB 13-2-2012	De regeling is afgesloten, maar vanwege een aantal lopende aanvragen kan het krediet nog niet worden afgesloten.
Subsi.energiebesp.maatregelen			€ 64.219	€ 25.000	RB 28-10-13	Project afgerond kan worden afgesloten
aanv.krediet startersleningen			€ 650.000	€ 200.000	RB 11-2-13	Project loopt nog door
Subsidie duurzaamheidsmaatr.	B			€ -137.321	Rb 3-12-2012	Project afgerond kan worden afgesloten
Herinrichting Ursem Oost	B			€ -17.002	RB 16-9-13	Project afgerond kan worden afgesloten
Openbare ruimte						
Veiligheid & waardevolle bomen	L	€ 20.000	€ 12.300	€ 11.850	CB 25-08-2015	Onderzoek is afgerond project kan worden afgesloten
Nieuwe machines buitendienst		€ 205.000	€ 175.000	€ 50.539	CB 30-09-2015	In uitvoering. Levering laatste machines begin 2016
Fietstunnel Westfriisaweg kruising Wogmeer			€ 775.000	€ 775.000	RB 23-03-2015	Bedrag overgemaakt aan Provincie.
Onderhoud bruggen 2010			€ 4.263	€ 3.965	RB 3-6-2010	Project afgerond kan worden afgesloten
Realisatieovk.West Friisaweg			€ 207.464	€ -	RB 13-12-2010	Na realisatie medio 2017- 2018 wordt restant uitbetaald
Onderhoud beschoeiingen			€ 6.884	€ 6.911	RB 11-7-11	Project afgerond kan worden afgesloten
Verkeersveilige schoolomgeving **			€ 26.664	€ -	RB 26-5-14	Restant krediet wordt beschikbaar voor vervolgmaatregelen scholen
Onderhoud Dr.Lohmanstr./Handelskade			€ 541.896	€ 379.862	RB 08-09-14	Onderschrijding van het krediet als gevolg van gunstige aanbesteding en scherpe uitvoering.Project afgerond kan worden afgesloten
Baggeren Avenhorn / de Goorn			€ 40.000	€ -	RB 20-10-2008	Krediet voor onderhoud beschikbaar houden
Bouw/woonrijp maken openb.geb.Ursem			€ 375.569	€ 21.825	RB 7-5-2012	Onderschrijding van het krediet als gevolg van gunstige aanbesteding en scherpe uitvoering. Project afgerond kan worden afgesloten
Riolering herinrichting Ursem Oost			€ 24.867	€ 13.986	RB16-9-13	Project afgerond kan worden afgesloten
Onderhoud en duurzaam veilig herinrichtingsplan Obdam			€ 401.437	€ 13.206	RB 22-06-2015	Project in uitvoering verwachte uitvoering 2de kwartaal 2016
Prov. bijdrage onderhoud en duurzaam veilig herinrichtingsplan Obdam	B		€ -139.395		RB 22-06-2015	Subsidiebeschikking is binnen. Ontvangst volgt na eindafrekening
Economie en toerisme	L					geen investeringen
Woningbedrijf						
Bouw 3 huurappartementen Ursem	L		€ 198.000	€ 183.790	RB 22-06-2015	Project eind december afgerond
7 huurwoningen Buitenplaats De Burgh			€ 1.067.500	€ 95.550	RB 28-09-2015	Is gestart 4de kwartaal 2015
12 Bebouwingen Buitenplaats De Burgh			€ 478.164	€ 478.342		Project afgerond kan worden afgesloten
Grondbedrijf						
Ontwikkeling locatie Langereis Ursem	L		€ 75.000		RB 23-02-2015	In voorbereiding. Uitvoering stagneert vanwege aangetroffen bodemverontreiniging
Resultaat	L	€ 250.000	€ 5.220.796	€ 2.126.527		

Financiële verantwoording programma Wonen & ondernemen

Voor wat betreft voor projecten beschikbaar gestelde kredieten zijn er geen specifieke bijzonderheden. Een aantal kredieten heeft langere doorlooptijd omdat de uitvoering een lange termijn kent (zoals wandelroutenetwerk, fietspad Markermeerdijk). En van een aantal kredieten loopt de (financiële) afwikkeling door in 2016 (zoals de nieuwbouw van huurwoningen, aanschaf machines, veiligheid bomen en duurzame herinrichting Obdam). Eind 2015 is de gemeentelijke bijdrage aan de fietstunnel locatie Wogmeer in het traject Westfriisaweg aan de provincie overgemaakt, conform het daarvoor beschikbaar gestelde krediet.

De opvallende verschillen groter dan € 25.000 ten opzichte van de begroting 2015 binnen dit programma zijn:

Omgevingstaken:

De post 'Bestemmingsplannen' laat een overschot zien van € 62.000 (Diensten derden en Stedenbouwkundig advies). Dit wordt veroorzaakt doordat de werkzaamheden aan de bestemmingsplannen Landelijk Gebied ('Veegplan') en komplannen langere tijd doorlopen. Naar verwachting worden voor deze plannen in 2016 meer uitgaven gedaan. Via de zomernota 2016 wordt dit dan voorgelegd aan de raad.

Op het terrein van milieutaken (€ 40.000) en bodem (€ 50.000) zijn er extra baten ontvangen in de vorm van provinciale subsidies. De post "Beeldbepalende panden" heeft een onderschrijding van € 26.000. Deze onderschrijding is mede het gevolg van de kerntakendiscussie die in april 2015 is gevoerd. Op de post "Leges omgevingsvergunning" is € 33.000 minder ontvangen als gevolg van verminderde bouwactiviteiten in 2015.

Woningbedrijf

Het resultaat van het Woningbedrijf wordt verrekend met de Reserve Woningbedrijf en heeft geen gevolgen voor de gemeentelijke exploitatie. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2015 van het Woningbedrijf zijn toegelicht in het beleidsveld Woningbedrijf.

Grondbedrijf:

Het resultaat van het Grondbedrijf wordt verrekend met de Reserve Grondbedrijf en heeft eveneens geen gevolgen voor de gemeentelijke exploitatie. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2015 van het Grondbedrijf zijn toegelicht in het beleidsveld Grondbedrijf.

Openbare Ruimte

De post "onderhoud openbaar groen" is met € 43.000 overschreden. Deze overschrijding is onder meer het gevolg van een warm en nat groeiseizoen waardoor meer uren aan maaien en onkruidbeheersing zijn besteed. Daarnaast zijn diverse plantvakken omgevormd naar vaste planten (op termijn besparing onderhoud).

Aan "onderhoud riolering" is € 255.600 minder besteed dan begroot: dit heeft te maken met het beleid om 'sober en doelmatig' onderhoud te plegen, regionaal samen te werken en minder storingen. Daarnaast is de aanschaf van een vijzelpomp uitgesteld tot 2016.

De energielasten voor riolering zijn juist € 120.600 hoger dan begroot, vanwege een naheffing van de Belastingdienst op de HVC die aan de gemeente is doorberekend. Gebleken is dat – op basis van het aantal aansluitingen rioolgemaal – de gemeente al een aantal jaren te lage energiebelasting betaalt (€ 18.000 per jaar). Er is voor gekozen de naheffing in één keer ten laste te brengen van het rekeningresultaat van 2015 en de hogere jaarlijkse energielasten te verwerken in de begroting voor de komende jaren. Overigens betreft het nu genoemde bedrag een raming, de definitieve naheffing is nog niet bij de gemeente ingediend.

De post "onderhoud wegen (algemeen)" is onderschreden met een bedrag van € 500.938. Dit vloeit voort uit de afspraken om het algemene kwaliteitsniveau van de wegen iets neerwaarts bij te stellen en de

onderhoudsbudgetten beschikbaar te houden voor grotere onderhoudsprojecten in komende jaren. In de 3^e kwartaalrapportage 2015 is het voorstel aangekondigd om een Voorziening Onderhoud Wegen in te stellen. Zo wordt de begroting niet belast met jaarlijkse schommelingen in het budget. Het voorstel is nu dan ook om bovengenoemd bedrag toe te voegen aan de in te stellen voorziening onderhoud wegen.

Investeringsen

****** De lasten uit de investeringen "verkeersveilige schoolomgeving" zijn opgenomen in de exploitatie. Het krediet blijft beschikbaar voor toekomstige reconstructies.

Financieel overzicht van de programma's

Wat heeft het gekost ?

Programma		Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015
Dienstverlening en Bestuur Welzijn en Zorg Wonen en Ondernemen	Lasten:				
		€ 28.464.155	€ 20.033.567	€ 26.895.132	€ 26.177.185
		€ 15.305.498	€ 18.564.095	€ 19.017.185	€ 16.611.993
		€ 18.318.315	€ 13.703.136	€ 15.654.374	€ 13.888.288
	Totaal lasten:	€ 62.087.968	€ 52.300.798	€ 61.566.691	€ 56.677.466
Dienstverlening en Bestuur Welzijn en Zorg Wonen en Ondernemen	Baten:				
		€ 51.897.402-	€ 40.989.356-	€ 44.257.963-	€ 41.720.783-
		€ 4.633.106-	€ 3.586.727-	€ 7.558.999-	€ 7.666.998-
		€ 9.624.822-	€ 7.724.715-	€ 9.749.729-	€ 9.893.898-
	Totaal baten:	€ 66.155.330-	€ 52.300.798-	€ 61.566.691-	€ 59.281.679-
	SALDO PROGRAMMA's	€ 4.067.362-	€ -	€ -	€ 2.604.213-

Overzicht investeringen alle programma's					
Programma		Investeringen			
		Investeringen in begroting	Beschikbaar gesteld	Realisatie 2015	Restant budget
Dienstverlening en Bestuur	L	€ 609.000	€ 2.085.973	€ 532.246	€ 1.553.727
	B				
Welzijn en Zorg	L	€ 180.000	€ 1.500.145	€ 209.618	€ 1.290.527
	B				
Wonen en Ondernemen	L	€ 250.000	€ 5.360.191	€ 2.280.850	€ 3.079.341
	B		€ -139.395	€ -154.323	€ -139.395
Resultaat	L	€ 1.039.000	€ 8.806.914	€ 2.868.391	€ 5.784.200

Paragrafen

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Grondbeleid
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn de gemeentelijke belastingen en de retributies de belangrijke inkomstenbronnen. De gemeentelijk belastingen zijn vrij besteedbaar. Voorbeeld van belastingen is de OZB.

Bij belastingen is er in principe geen opbrengstlimiet. Uitzondering hierop is de OZB. Het Rijk hanteert hier de zogenaamde macronorm, dit wil zeggen het rijk bepaalt wat de maximale stijging mag zijn van de totale landelijke OZB-opbrengsten. Het is de bedoeling dat de individuele gemeenten bij het bepalen van de tarieven rekening met de macronorm houden. Op overschrijding van deze norm geldt geen sanctie.

Retributies worden in rekening gebracht voor individuele prestaties van de gemeente aan inwoners. Voorbeelden van retributies zijn rioolheffing en leges omgevingsvergunning. Bij retributies mogen we geen winst maken. De opbrengst mag dus niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente maakt, dit wordt berekend op basis van de begroting.

In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderdelen:

- het ontwikkeling van de verschillende heffingen en tarieven
- de lokale lastendruk
- de kwijschelding van gemeentelijke belastingen

Het beleid

In de afgelopen jaren is steeds het uitgangspunt geweest om de belastingdruk in de gemeente zo laag mogelijk te houden. De tarieven worden jaarlijks aangepast met een correctie voor de inflatie en bij de OZB wordt rekening

met de gemiddelde waardeontwikkeling van de woningen en (bedrijfs)gebouwen.

Onroerende - zaakbelastingen

Bij de behandeling van de kadernota 2015 is besloten dat er een sluitende begroting 2015 gepresenteerd moest worden. Bij de begrotingsbehandeling heeft uw raad besloten om de OZB in 2015 te verhogen met gemiddeld € 12 per woning. Daarnaast is besloten de tarieven van de rioolheffing met € 20 per woning te verlagen waarmee de lastendruk in de gemeente gelijk bleef.

Deze maatregelen leidde tot een hogere opbrengst van € 328.000. De werkelijke opbrengst is ca. € 15.000 lager als gevolg van een verdubbeling van het aantal toegekende bezwaarschriften niet-woningen.

Rioolheffing

De opbrengst rioolheffing is geraamd op € 1.562.000. Het tarief werd in 2015 verlaagd met € 20 naar € 137 per woonruimte waardoor de raming in 2015 werd verlaagd met € 200.000 naar € 1.361.916. De werkelijk opbrengst is € 1.380.948 en daarmee € 19.000 hoger dan geraamd. Dit is het gevolg van het opvoeren van belastingobjecten na een bestandscontrole en deels door bij leegstand de eigenaar aan te slaan.

Ondanks deze verlaging van de opbrengst van de rioolheffing blijft het saldo van de baten en lasten van de riolering positief. De baten zijn € 345.000 hoger dan de lasten. Dit bedrag is gestort in de voorziening riolering.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing zijn we afhankelijk van het tarief dat onze inzamelaar en verwerker van het huishoudelijk afval (HVC) de gemeente in rekening brengt. De stijging van de opbrengst bedroeg € 60.000. Dit was het gevolg van de heffing van belasting op elke ton restafval dat verbrand of gestort wordt. Het tarief van de belasting was € 13 per ton. Deze ingevoerde belasting werd in de tarieven van de HVC doorberekend.

De opbrengst van de heffing werd begroot op € 2.600.000. De uiteindelijke opbrengst bedraagt € 2.613.144, ca. € 13.000 hoger dan begroot. Dit is een verschil van 0,5%.

Forensenbelasting

Personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben voor zichzelf of voor hun gezin, betalen forensenbelasting. De aanslag wordt opgelegd aan degene die de gemeubileerde woning tot zijn beschikking heeft.

Het tarief voor 2015 stijgt alleen met de prijsindex van 1%. De opbrengst voor 2015 werd geraamd op € 26.500. De werkelijke opbrengst van deze belasting was € 32.255 en dus € 5.755 hoger dan begroot, een verschil van 21,7%. De reden van de hogere opbrengst t.o.v. de begrote opbrengst wordt verklaard doordat bij de geschatte opbrengst uitgegaan is van een dalend aantal forensen. In werkelijkheid is het aantal forensen toegenomen.

Hondenbelasting

De hondenbelasting wordt geheven van de houder van een hond en naar het aantal honden dat wordt gehouden. De opbrengst vloeit deels naar het bestrijden van de overlast van honden (o.a. legen hondenpoepbakken, handhaving) en naar de algemene middelen. De gemeente heeft naast het heffen van hondenbelasting óók de plicht opgelegd dat burger zelf de poep van hun hond opruimt.

De opbrengst werd geraamd op € 56.400, de werkelijke opbrengst was € 58.344. Dit is een verschil van 3,45%.

De reden van de hogere opbrengst wordt verklaard doordat de hondencontrole, die in september 2015 heeft plaatsgevonden, leidde tot een grotere toename van het aantal geregistreerde honden dan verwacht.

Leges afdeling burgerzaken

Deze leges (burgerlijke stand / bevolkingsregister / huwelijk / partnerschapsregistratie) zijn fors lager dan begroot (€ 14.000). Dit komt door de wijzigingen in de wetgeving, het koppelen van de diverse databases en de raadpleging via DiGiD. Daardoor is het in steeds meer gevallen niet meer nodig uittreksels en dergelijke aan te vragen.

Overzicht inkomsten lokale heffingen

Onderstaand geven wij u een overzicht van de belangrijkste inkomsten uit de heffingen en belastingen. Uit het overzicht blijkt duidelijk de gevolgen van de omzetting in 2015 van de rioolheffing voor / naar de onroerende zaakbelastingen. De rioolheffing neemt sterk af en ontvangst van de onroerende zaakbelastingen nemen evenredig toe.

De leges voor de reisdocumenten zijn fors hoger dan begroot. Er zijn meer reisdocumenten afgegeven dan verwacht. Overigens zal het bedrag aan leges na 2017 fors dalen in verband met de verlenging van de geldigheidsduur van vijf naar tien jaar.

omschrijving	rekening 2014	primaire begroting 2015	begroting 2015 na wijziging	rekening 2015
algemene dekkingsmiddelen:				
OZB gebruikers	€ 189.585	€ 190.846	€ 190.846	€ 203.266
OZB eigenaren	€ 1.545.697	€ 1.577.933	€ 1.927.933	€ 1.900.285
hondenbelasting	€ 57.231	€ 56.400	€ 56.400	€ 58.344
forensenbelasting	€ 29.779	€ 26.500	€ 26.500	€ 32.255
totaal dekkingsmiddelen	€ 1.822.292	€ 1.851.679	€ 2.201.679	€ 2.194.150
heffingen:				
rioolheffing	€ 1.581.895	€ 1.561.916	€ 1.361.916	€ 1.380.948
afvalstoffenheffing	€ 2.488.837	€ 2.540.000	€ 2.600.000	€ 2.613.144
burgerlijke stand/bevolkingsregister	€ 15.946	€ 30.000	€ 30.000	€ 18.133
leges huwelijk/partnerschap	€ 21.187	€ 20.000	€ 20.000	€ 17.957
leges rijbewijzen	€ 51.734	€ 72.500	€ 72.500	€ 50.960
leges reisdocumenten	€ 121.098	€ 100.000	€ 100.000	€ 122.553
leges wabo-vergunningen	€ 476.140	€ 325.000	€ 325.000	€ 291.975
marktgeden	€ 1.028	€ 2.500	€ 2.500	€ 1.722
totaal heffingen	€ 4.757.865	€ 4.651.916	€ 4.511.916	€ 4.497.392
totaal	€ 6.580.157	€ 6.503.595	€ 6.713.595	€ 6.691.542

Lokale lastendruk

In dit onderdeel verstaan we onder de "lokale lastendruk" het bedrag dat de huishoudens in de gemeente aan belasting moeten betalen. We kijken daarvoor naar de gebruikelijke heffingen.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden, kortweg COELO, stelt jaarlijks een atlas van de lokale lasten op. Ook de lastendruk in de gemeente berekent het COELO. Deze lastendruk bestaat uit de onroerende zaakbelastingen (waarbij is uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De totale woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde kwamen in 2015 uit op € 626. De woonlasten van een gemiddeld gezin kwam

landelijk uit op € 716, € 90 hoger dan in onze gemeente. De woonlasten lagen in Koggenland dus ca. 12,5% lager dan het landelijke gemiddelde.

Kwijtschelding

Het is mogelijk om voor de aanslagen rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB kwijtschelding te krijgen. Om daarvoor in aanmerking te komen moet er een inkomen zijn op of onder het sociaal minimum. Ook betrekken we het vermogen bij de beoordeling.

Op het gebied van de kwijtschelding van belastingen werkt de gemeente samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Een kwijtscheldingsaanvraag kan ingediend worden bij één van de instanties die de aanvraag beoordeelt. De beslissing geldt voor beide instanties.

In onderstaand overzicht zijn de werkelijke cijfers uit 2013 tot en met 2015 opgenomen. Hieruit blijkt dat na enkele jaren van stijging van het aantal toekenningen en het bedrag van de kwijtschelding het jaar 2015 een daling te zien geeft.

jaar	afvalstoffenheffing		riolering	
	toekenning	bedrag	toekenning	bedrag
2013	199	€ 47.496	200	€ 36.981
2014	200	€ 50.315	175	€ 30.561
2015	210	€ 38.857	185	€ 19.777

Wat opvalt is de sterke daling van het bedrag van de kwijtschelding van de rioolheffing. In 2014 werd het tarief van deze heffing sterk verlaagd met ca. € 37 per woning naar € 157. In 2015 werd het tarief verder naar beneden bijgesteld en kwam uit op € 137 per woning. Dit, samen met de sterke daling van het aantal toekenningen in 2015, verklaart het verschil.

Bij de afvalstoffenheffing ligt dit in dezelfde lijn. De tarieven zijn in 2014 verhoogd met ca. € 15. Dit verklaart de stijging van het bedrag aan kwijtschelding in 2014 t.o.v. 2013. In 2015 daalt het bedrag aan kwijtschelding sterk. Dit komt volledig op het conto van de daling van het aantal toekenningen.

De daling van het aantal toekenningen in 2015 heeft enerzijds te maken met de wijziging in de normbedragen voor alleenstaande ouders om in aanmerking te komen voor kwijtschelding. Anderzijds wordt er beter gecontroleerd op de opgegeven vermogensbestanddelen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de diensten van een inlichtingenbureau.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

In de notitie "Verbonden partijen" van de commissie BBV van november 2014 zijn de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangescherpt op en uitgebreid met een toelichting op de verbonden partijen. Het begrip is vastgelegd in het BBV en is als volgt gedefinieerd:

"een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft".

Wat onder financieel belang wordt verstaan is opgenomen in artikel 1, lid c, van het BBV: "een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt". Van bestuurlijk belang is er sprake indien er "zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht" is.

In een verbonden partij neemt de gemeente dus een bestuurlijk en een financieel belang. Is alleen één van deze twee belangen aanwezig, dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Regelgeving

In artikel 15 wordt voorgeschreven wat de paragraaf "verbonden partijen" minimaal moet bevatten. Dit zijn:

- ✓ een visie op de verbonden partij in relatie tot de realisatie van de doelstellingen opgenomen in de begroting
- ✓ de beleidsvoornemen omtrent de verbonden partij
- ✓ de lijst van verbonden partijen, die minimaal uit de volgende informatie bestaat:

- naam en vestigingsplaats
- het openbaar belang dat wordt behartigd
- het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omgang aan het einde van het begrotingsjaar
- de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en het einde van het begrotingsjaar
- de verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar van de verbonden partij

Bij de samenstelling van deze paragraaf is het moeilijk om aan deze eisen te voldoen. Daarvoor zijn we afhankelijk van de jaarrekeningen van de verbonden partijen en deze zijn ten tijde van de samenstelling van deze paragraaf, niet altijd tijdig gereed. De meest recente gegevens zijn opgenomen. Deze kunnen dus een jaar ouder zijn.

De rechtmatigheidseisen ten aanzien van de verantwoording en de rechtmatigheidscontrole van de lagere overheden zijn opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Dit besluit geldt ook voor de gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid. Daarmee is een verbonden partij in deze categorie zelfstandig verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, de lasten en de balansmutaties. Omdat consolidatie (samenvoeging van resultatenrekeningen) niet is toegestaan worden eventuele onrechtmatigheden niet mee- of opgenomen in de jaarrekeningen van gemeenten die deelnamen in een dergelijke gemeenschappelijke regeling.

Gemeentelijke bijdrage

De kredietcrisis had zijn weerslag op de ontwikkeling van de inkomsten van de gemeenten. Met name de algemene uitkering uit het Gemeentefonds nam sterk af. Verder daalde de inkomsten uit de leges voor bouwvergunningen en burgerzaken. In 2010 was dit aanleiding voor de gemeentesecretarissen in de regio West-Friesland de regelingen te verplichten om in de komende vier jaar de gemeentelijke bijdrage met 10% te verminderen. In het voorjaar van 2014 is regionaal overleg gevoerd over de ontwikkeling van de bijdrage van de gemeenten aan de gemeenschappelijke regelingen.

Voor de bijdrage over het jaar 2015 was er verschil in de uitgangspunten tussen de regio West-Friesland en Alkmaar. Dit had vooral betrekking op de gevolgen van de nieuwe Cao's. Enerzijds was er het standpunt dat de gevolgen binnen de begroting van de regeling moest worden opgevangen. Anderzijds was er het standpunt dat deze gevolgen in de bijdrage per inwoner moest worden gecompenseerd.

Koggenland besloot om voor de gemeenschappelijke regeling voor het jaar 2015 de nullijn te hanteren. Geen verhoging van de bijdrage per inwoner dus.

Over het algemeen kwamen de gemeenschappelijke regelingen de door de gemeenten gehanteerde lijn na.

Veiligheidsregio (VR)

Deze regeling nam met ingang van 1 januari 2015 o.a. de brandweezorg over van de gemeenten. Daarvoor stelde de VR een begroting op met als basis wat men minimaal nodig heeft. Duidelijk was wel dat de gevolgen voor de gemeenten zouden verschillen, zoals dit ook bleek uit de impactanalyse.

In 2015 is er advies gekomen over de verdeelsleutel. Dit advies behelsde een combinatie van de een bedrag per inwoner en op basis van het OOV-component in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Dit advies is overgenomen en is in de gemeenschappelijke regeling opgenomen. Op basis van deze verdeling betaalt Koggenland met ingang van 2016 een bijdrage van € 1.345.000.

Regionale Milieudienst (RUD)

Ook de RUD was in 2015 een nieuwe regeling. Bij de start van deze regeling is aan (aanvullende) taakstelling tot bezuiniging opgenomen van 7,5%. Verdere bezuiniging zou leiden tot een kerntakendiscussie bij de RUD.

De bijdrage van de gemeente Koggenland is in vergelijking met de andere gemeenten laag. Dit komt omdat we met de RUD zijn overeengekomen dat de gemeente een bijdrage betaald naar rato van de werkzaamheden die de vroegere milieudiensten voor de gemeente uitvoerde. Aangezien Koggenland veel taken zelf uitvoerde had dit een positief effect op de bijdrage.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD had grote moeite om de bezuinigingsopdracht (10% in vier jaar) te realiseren. Het overgrote deel van de kosten bestaat uit loonkosten. De nieuwe Cao's leidde tot extra loonkosten. Bezuinigingen daarop waren moeilijk te realiseren zonder taken af te stoten. Ook bleven de inkomsten achter de begrote baten.

Doorvoering van bezuinigingen en vermindering van taken leidde tot overtallig personeel. De lasten daarvan werden buiten de begroting gelaten. De gemeenten betalen een extra bijdrage over de jaren 2014 tot en met 2016 voor de kosten van het overtallig personeel. Voor Koggenland komt dit neer op € 55.000.

Gemeenschappelijke regelingen

In het jaar 2015 nam de gemeente deel in diverse gemeenschappelijke regelingen. Nieuw was de deelname in de regelingen Shared Service Center DeSom in Wognum, in WerkSaam in Hoorn en de RUD in Hoorn. Onderstaande geven wij een overzicht van de regelingen waarmee de gemeente bestuurlijk en financieel een belang hadden. Dit zijn de volgende regelingen:

	Ondersteuning regionale bestuurlijke samenwerking
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	verzorgen van bestuurlijke ondersteuningstaken die door de deelnemende gemeenten zijn teruggenomen van het SOW
Activiteiten	periodiek bestuurlijk overleg op een aantal werkterreinen in de vorm van portefeuillehoudersoverleggen organiseren, faciliteren en coördineren. Daarnaast voert Hoorn een aantal daarvan afgeleide taken uit. Alle West-Friese gemeenten nemen deel aan deze regeling die bestaat uit: instellen, instandhouden en ondersteunen Urgentiecommissie Huisvesting en Klachtencommissie Huisvesting, regionale coördinatie jeugdbeleid, leerlingen-administratie leerlingenvervoer, werkzaamheden volwasseneneducatie, afwikkeling verplichtingen voormalig SOW.
financieel belang gemeente	de gemeente betaalt een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage (totaal en per inwoner) € 45.035 € 2,01
bestuurlijk belang gemeente	de leden van het college van B&W zijn vertegenwoordigd in de uiteenlopende overleggen op de diverse terreinen; de burgemeester heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	niet van toepassing
vreemd vermogen 31-12-2015	niet van toepassing
exploitatie resultaat	geen
overige informatie	n.v.t.

	Recreatieschap West-Friesland
Vestigingsplaats	Grootebroek
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	behartiging van de gemeenschappelijke belangen met betrekking tot de openlucht recreatie, natuur en landschap door een zelfstandig beleid te ontwikkelen en uit te voeren gericht op een rijkere, gevarieerde natuur
Activiteiten	beheer recreatieterreinen, realiseren en beheren van vaar-, fiets- en wandelroutenetwerken, beheer verblijfsrecreatieterreinen
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage (totaal en per inwoner) € 114.388 € 5,10
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief voordelig resultaat 2015 € 1.254.000
vreemd vermogen 31-12-2015	banken en financiële instellingen € 2.688.000
exploitatie resultaat	voordelig resultaat 2015 na bestemming € 248.000
overige informatie	www.recreatieschapwestfriesland.nl

	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	werken aan een veilige omgeving door verkleining van risico's en beperking van leed en schade bij incidenten door het aanbieden van adequate hulp en samenwerking met alle partijen die bij veiligheid en hulpverlening betrokken zijn. Kerncompetenties zijn: sterk in samenwerking, hulpvaardig en daadkrachtig
Activiteiten	ambulancedienst, meldkamer, veiligheidshuis, GOHR, brandweer en veiligheidsbureau
financieel belang gemeente	de gemeente betaalt m.i.v. het jaar 2015 jaarlijks een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage (totaal en per inwoner) € 1.381.434 € 61,60
bestuurlijk belang gemeente	de burgemeester heeft zitting in het algemeen bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief voordelig resultaat 2015 € 4.078.000
vreemd vermogen 31-12-2015	vaste schulden (onderhandse leningen) € 50.503.000
exploitatie resultaat	voordelig resultaat 2015 na bestemming € 2.638.000
overige informatie	www.veiligheidsregio-nhn.nl

	Archiefdienst West-Friese Gemeenten
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	historisch informatiecentrum voor West-Friesland met archieven, beeld- en geluidsmateriaal en een grote bibliotheek, door raadpleging van deze cultuurhistorische bronnen voor en over het werkgebied
Activiteiten	inspecteren en adviseren van/over archieven van aangesloten gemeenten kennis- en informatiecentrum voor de lokale en regionale geschiedenis
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage (totaal en per inwoner) € 146.115 € 6,52
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief bestemmingsreserves en resultaatbestemming € 449.000
vreemd vermogen 31-12-2015	€ -
exploitatie resultaat 2015	€ 38.000
overige informatie	voordelig resultaat www.westfriesarchief.nl

	Ambulancedienst Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling via de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Doelstelling	het leveren van kwalitatief hoogstaande zorg door middel van het verleggen van haar grenzen aan de hand van continue innovaties, een goede samenwerking met (ketenzorg) partners en het centraal stellen van de patiënt in het proces ambulancezorg
Activiteiten	voor de regulier, acute en opgeschaalde zorg conformeert de RAV zich aan de aan de relevante wet- en regelgeving. Dit geldt voor de zorg op straat en die van de meldkamer, maar ook binnen de samenwerking met ketenpartners
financieel belang gemeente	bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage is € 8.996 € 0,40
bestuurlijk belang gemeente	vertegenwoordiging via de deelname aan de Veiligheidsregio
eigen vermogen 31-12-2015	geen eigen vermogen (opgenomen in veiligheidsregio)
vreemd vermogen 31-12-2015	geen vreemd vermogen (opgenomen in Veiligheidsregio)
exploitatie resultaat 2015	na bestemming nadelig resultaat € 183.000
overige informatie	www.veiligheidsregio-nhn.nl/ambulance-0

	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	de GGD Hollands Noorden is een regionale gezondheidsdienst voor de gemeenten en voert taken uit die opgenomen zijn in de Wet collectieve volksgezondheid. Doel is bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de regionale bevolking. Daarbij staat collectieve preventie centraal.
Activiteiten	bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid, geven van medische adviezen, voorkomen en bestrijden van infectieziekten, stimuleren van gezond gedragen en vergelijking van regionale cijfers met landelijke.
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage (totaal en per inwoner) € 385.601 € 17,19
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief bestemmingsreserve huisvesting € 536.000
vreemd vermogen 31-12-2015	kortlopende schulden € 1.757.000
exploitatie resultaat 2015	nadelig resultaat € 176.000
overige informatie	www.ggdhollandsnoorden.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Doelstelling	versterking van de economische structuur van Noord-Holland, stimulering van de werkgelegenheid door het faciliteren en acquireren van bedrijven.
Activiteiten	samenbrengen van publieke en private bedrijven, stimuleren van (her)ontwikkeling van (werk)locaties, advisering en begeleiding van projecten en bedrijven voorzien van de best mogelijke werklocatie.
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2015 betaalde bijdrage € 43.349 € 1,93
bestuurlijk belang gemeente	gemeente Koggenland is aandeelhouder
eigen vermogen 2014	niet bekend
vreemd vermogen 2014	niet bekend
exploitatie resultaat	niet bekend
overige informatie	www.nhn.nl

Shared Service Centre DeSom	
Vestigingsplaats	Wognum
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	samenwerking op het gebied van ICT om de individuele kwetsbaarheid weg te nemen van de samenwerkende gemeenten, de autonomie te behouden en op termijn de ICT uit te voeren tegen minder meerkosten door efficiënte en effectieve processen en standaardisatie, vereenvoudiging van en zoeken naar ICT-oplossingen.
Activiteiten	het fundament leggen en beheren tot het ICT-fundament: het netwerk, de telefonie, kantoorautomatisering, technisch beheer- en helpdeskfunctie.
financieel belang gemeente	de gemeente betalen jaarlijks de bijdrage aan de GR op basis van de (bijgestelde) begroting. Op termijn zal de bijdrage uitkomen op ca. € 700.000 per jaar. De in 2015 betaalde bijdrage aan DeSom bedraagt € 592.853,90 per inwoner € 26,44
bestuurlijk belang gemeente	burgemeester heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief resultaat 2015 € 558.000
vreemd vermogen 31-12-2015	€ 4.588.000
exploitatie resultaat 2015	voordelig resultaat € 558.000
overige informatie	www.sscdesom.nl

WerkSaam West-Friesland	
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	samenwerking op het gebied van de uitvoering van de nieuwe Participatiewet en verbeteren van de dienstverlening aan werkgevers en werknemers
Activiteiten	efficiëntere en effectievere dienstverlening door samenwerken tussen gemeente, Op Maat en het UWV.
financieel belang gemeente	gezamenlijk uitvoeren van takenpakket re-integratie, inkomensverstrekking en de werkgeversdienst moet op termijn leiden tot kostenbesparing
financieel belang gemeente	bijdrage 2015 totaal, per inwoner € 3.889.555 € 173,44
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	€ 10.172.000
vreemd vermogen 31-12-2015	€ -
exploitatie resultaat 2015	na mutaties reserves € 1.137.000
overige informatie	www.werksaamwf.nl

Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord	
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	ondersteunen en stimuleren van de samenwerking op het gebied van de integrale veiligheid tussen de gemeente in Noord-Holland Noord
Activiteiten	focus op georganiseerde criminaliteit, high impact crime (overvallen/woninginbraken), jeugd (alcohol/schoolverzuim), maatschappelijke onrust, burgerparticipatie, overlast en risicoburgers (OGGZ problematiek)
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage totaal, per inwoner € 6.296 € 0,28
bestuurlijk belang gemeente	geen bestuurlijk belang bekend
eigen vermogen 2014	niet bekend
vreemd vermogen 2014	niet bekend
exploitatie resultaat	in 2014: voordelig saldo van € 10.762.
overige informatie	www.integraleveiligheidnhdn.nl

NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland	
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	naamloze vennootschap
Doelstelling	beheren, besturen en financieren van andere ondernemingen en vennootschappen, verlenen van diensten aan ondernemingen en vennootschappen waarmee de vennootschap verbonden is en het stellen van zekerheid voor schulden van anderen
Activiteiten	zie boven
Aandelen	147 aandelen van het totaal van 4.646
financieel belang gemeente	winstdeling in dividend NUON Energy en Aliander € 151.803 jaar: 2015
bestuurlijk belang gemeente	deelname aan de AvA (aandeelhoudersvergadering)
eigen vermogen 1-1-2015	incl. herwaardering en overige reserves € 91.557.000
vreemd vermogen 1-1-2015	bestaande uit kortlopende schulden € 4.801.000
exploitatie resultaat 2014	na belastingen € 4.787.000
overige informatie	n.v.t.

Regionale uitvoeringsdienst (RUD)	
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	professionele, efficiënte en kwalitatief goede uitvoering van de aan haar opgedragen (milieu)taken
Activiteiten	missie en visie: efficiënt organiseren en professioneel uitvoeren met ca. 140 specialisten
financieel belang gemeente	bijdrage voor 2015 totaal, per inwoner € 66.825 € 2,98
bestuurlijk belang gemeente	de wethouder heeft zitting in het algemeen bestuur
eigen vermogen 31-12-2015	inclusief resultaat 2015 € 652.942
vreemd vermogen 31-12-2015	niet bekend € -
exploitatie resultaat 2015	voordelig resultaat € 298.021
overige informatie	www.rudnhdn.nl

	NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	's Gravenhage	
Rechtsvorm	naamloze vennootschap	
Doelstelling	bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank wil kosten laag houden voor maatschappelijke voorzieningen voor de burger	
Activiteiten	optreden op de geld- en kapitaalmarkt als centrale inkooporganisatie voor overheden, met een groter inkoopvolume wat zich vertaalt in scherpere tarieven.	
aantal aandelen	de gemeente heeft 29.016 aandelen	
bestuurlijk belang gemeente	deelname aan de AvA (aandeelhoudersvergadering)	
financieel belang gemeente	jaarlijkse dividenduitkering: in 2015	€ 16.539
dividend uitkering per aandeel	in 2015	€ 0,57
eigen vermogen 31-12-2015		€ 4.463 (in miljoen)
vreemd vermogen 31-12-2015	niet bekend	
exploitatie resultaat 2015	voordelig resultaat	€ 226 (in miljoen)
overige informatie	www.bnrg.nl	

	Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland		
Vestigingsplaats	Hoorn		
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling	het vaststellen en (doen) uitvoeren van het beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen. Holland Collect is belast met de uitvoering van deze taak.		
Activiteiten	beheer van de voormalige stortplaats Westwoud uitoefening van rechten en plichten zoals verbonden aan het aandeelhouderschap HVC uitvoering van taken en bevoegdheden in het kader van de gemeenschappelijke regeling		
risico's	voor de nazorg van de vuilstortplaats is een voorziening opgebouwd die voldoende is voor het meest waarschijnlijk geachte scenario van 30 jaar nazorg (€ 1,9 miljoen)		
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur		
financieel belang gemeente	jaarlijkse dividenduitkering: in 2015 totaal/inwoner	€ 74.072	€ 3,30
	bijdrage uit de algemene reserve 2015 totaal/inwoner	€ 13.964	€ 0,62
	incl. resultaatbestemming 2015	€ 50.934	
eigen vermogen 31-12-2015	niet aanwezig		
vreemd vermogen 31-12-2015	voordelig resultaat		
exploitatie resultaat 2015		€ 25.935	
overige informatie	niet bekend		
Garantstelling leningen HVC	totaal per 31-12-2015	€ 582.252.000	
	waarvan het aandeel gemeente Koggenland	€ 7.327.019	

Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf is een verplicht onderdeel. De gemeente heeft met de financiering te maken met de bepalingen uit:

- het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
- de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)
- treasurystatuut
- verordeningen op grond van artikel 212 en 213 van de gemeentewet

Dit zijn respectievelijk de verordening met de uitgangspunten over het financiële beleid en beheer en de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente.

Beleid

De activiteiten van de gemeente op het gebied van de financiering zijn gebonden aan de bovengenoemde wettelijke regels en voorschriften.

De uitgangspunten van beleid zijn:

- de gemeente verstrekt leningen en garanties uitsluitend uit hoofde van de "publieke taak"
- de gemeenteraad verleent goedkeuring, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de kredietwaardigheid en de financiële positie
- de door de gemeente uitgezette middelen hebben een verstandig en voorzichtig karakter en zijn niet gericht op het verkrijgen van een zo hoog mogelijk rendement en de daarmee verband houdende risico's

- financiering wordt slechts aangetrokken voor de uitvoering en uitoefening van de publieke taak
- financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door interne financieringsmiddelen in te zetten om het renteresultaat te optimaliseren
- er worden minimaal twee offertes gevraagd met een indicatieve rente en voorwaarden voordat een definitieve financiering wordt aangetrokken
- het aantrekken van financiering met het oogmerk deze winstgevend uit te zetten is niet toegestaan

Risicobeheer

De risico's die de gemeente loopt in de uitvoering van de treasury liggen hoofdzakelijk bij de liquiditeiten, de rente en de kredieten. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken is in de Wet Fido een kasgeldlimiet en een renterisiconorm vastgelegd.

Renterisico

Daaronder verstaan we het risico dat de gemeente loopt als de rente sterk stijgt voor de afgesloten geldleningen of bij de herfinanciering daarvan. Het risicobeheer is het bewust beperken van deze invloed. Daarnaast behoren ook het minimaliseren en optimaliseren van de rentebaten tot dit onderdeel.

We beperken dit risico door zoveel mogelijk leningen af te sluiten tegen een zo laag mogelijk rentepercentage en de meest gunstige looptijd. Daarbij voorkomen we dat geldleningen gelijktijdig tot aflossing komen.

Kredietrisico

Hier lopen we een risico als aan derde verstrekte geldleningen niet worden terugbetaald vanwege financiële problemen. Verder is het risico van uitzetten van overtollige liquide middelen niet meer aan de orde nu door de rijksoverheid het schatkistbankieren is ingesteld. We zijn verplicht deze overtollige liquide middelen op de rijksschatkistrekening van het ministerie van Financiën te storten. De vergoeding is momenteel nihil. Het bedrag op de schatkistrekening bedraagt per ultimo 2015 afgerond € 5,7 miljoen.

Liquiditeitsrisico

Kan de gemeente aan zijn financiële verplichtingen voldoen? We zien er dagelijks op toe dat er voldoende liquide middelen aanwezig zijn om onze verplichtingen te kunnen na komen.

Ontwikkelingen

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) in Den Haag is onze huisbankier. De dienstverlening loopt naar tevredenheid. De gemeente heeft daarnaast een rekening bij de Rabobank. Deze wordt hoofdzakelijk gebruikt voor het afstorten van liquide middelen van de afdeling burgerzaken, de beide zwembaden en de sporthal.

Met de BNG hebben we een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Kasbeheer

Voor een goed kasbeheer is een prognose van de ontwikkeling van de liquide middelen onontbeerlijk. Dagelijks wordt de behoefte aan kasgeld bepaald aan de hand van de stand van de bankrekeningen en de verwachte ontvangsten en uitgaven. Eind 2015 hebben we geen kasgeldleningen opgenomen.

Renteontwikkelingen

Voor de ontwikkeling van de rente maken we gebruik van externe informatie (BNG en internet). In de begroting 2015 gaven we aan dat de renteontwikkelingen beperkt zouden zijn.

De rente op korte financiering daalde sterk in 2015. Was deze aan het begin van het jaar nog iets boven de nul procent, aan het einde van het jaar was de rente 0,2% negatief. We hebben in 2015 gedurende een korte periode korte financiering aangetrokken waarbij we rente uitbetaald kregen in plaats van te betalen. Een unicum.

Ook de rente voor langlopende geldleningen is gedaald. Begin januari 2015 bedroeg de rente ca. 1,7% voor een 25 jarige geldlening. Eind van het jaar was deze iets hoger: 1,85%.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 zijn de gemeenten verplicht hun overtollige liquide middelen bij de rijksoverheid te stallen. Door deze wijze van bankieren dragen we bij aan een lager EMU-schuld van de collectieve sector en verminderd de externe financieringsbehoefte van de rijksoverheid.

Financiering

Kasgeldleningen

Gedurende het eerste halfjaar 2015 zijn er kasgeldleningen aangetrokken. Vanaf de maand juli 2015 hadden we voldoende liquide middelen om de financiële verplichtingen na te komen. Het overschot aan liquide middelen is gestort op de schatkistrekening.

Door deze ontwikkeling is de rentelast op de korte financiering ook negatief. We hadden een last begroot van € 162.000. Deze werd in de zomernotitie 2015 al verminderd met € 75.000. Door de rentelast van de investeringen aan het gezondheidscentrum aan de Dwingel nam de begrote last weer toe met € 6.800. De begroting kwam uit op een begrote last van afgerond € 94.000. De werkelijke last is echter € 408 negatief. De onderschrijding bedraagt afgerond € 95.000.

Langlopende geldleningen

In de leningportefeuille hebben in 2015, naast de reguliere aflossing op de lopende leningen, ook andere mutaties plaatsgevonden. In februari 2015 werd een langlopende geldlening ter grootte van € 7 miljoen in zijn geheel afgelost. Dit betrof een fixe-lening tegen een rentepercentage van 2,740%.

Voor deze aflossing hebben we een nieuwe geldlening opgenomen, eveneens voor € 7 miljoen tegen een rente van 0,63%. Door de aflossing van de fixe-lening en de opname van de geldlening nemen de rentelasten af met ruim € 147.000 in het eerste jaar.

Per 31 december 2015 bedraagt het onafgeloste deel van de leningen nog € 12.400.000.

In de begroting was een budget opgenomen van € 363.000 aan rentelasten voor de langlopende geldleningen. De werkelijke rentelast komt uit op ruim € 211.000, een onderschrijding van € 152.000. Dit komt vooral door de aflossingen van de huidige leningen en het lagere rentepercentage op de nieuw afgesloten geldlening.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf leggen we verantwoording af over de realisatie van de speerpunten die in de programmabegroting 2015 waren opgenomen. Deze zijn:

- dienstverlening
- informatisering / automatisering
- KOM samenwerking

Naast deze speerpunten kijken we terug op de organisatieontwikkeling en de ontwikkeling van de loonkosten in 2015.

Het afgelopen jaar heeft nadrukkelijk in het teken gestaan van de door de gemeenteraad gevoerde Kerntakendiscussie. De organisatie is intensief betrokken geweest bij het gehele proces. De voorbereiding (die voor een belangrijk deel plaatsvond eind 2014); de daadwerkelijke uitvoering die voor een belangrijk deel bestond uit het ontwikkelen van alle voorstellen maar ook de voorbereiding van de dorpsgesprekken alsmede de enquête onder onze inwoners. Na de besluitvorming in april 2015 heeft de organisatie de uitvoering van het gehele pakket aan maatregelen ter hand genomen. Het gehele proces is volgens planning uitgevoerd.

Dienstverlening

Speerpunt was de doorontwikkeling van de dienstverlening. We willen een proactieve dienstverlenende organisatie zijn die kwalitatief zorgdraagt voor een goede informatievoorziening met ruimte voor medewerkers om resultaten te bereiken binnen de afgesproken kaders.

Het doel in 2015 was gebaseerd op drie pijlers: de klant, de politiek en de medewerker. De klant centraal is gekoppeld aan onze rol als dienstverlener. Wij zijn ons ervan bewust dat onze klant afhankelijk is van onze dienstverlening. Dit vraagt om een zorgvuldige en klantgerichte houding naar onze klant. Wij willen een betrouwbare partner zijn, die met onze inwoners en ondernemers meedenkt.

Vanuit onze rol als facilitator zetten we de politiek centraal. De ambtelijke organisatie zorgt voor een proactieve en zorgvuldige informatievoorziening aan de raad en het college. Het is van essentieel belang dat zij tijdig over de juiste informatie beschikken, zodat zij de juiste afwegingen en besluiten kunnen nemen. We zorgen voor kwalitatief goede voorstellen en hebben gevoel bij de politiek-bestuurlijke verhoudingen.

We hebben in 2015 een start gemaakt met het beschrijven van de Koggenlandse visie op dienstverlening. Op basis van deze visie willen wij onze dienstverlening door ontwikkelen langs twee lijnen:

- bereikbaarheid en beschikbaarheid (dienstverleningskanalen, openingstijden etc.)
- de wijze waarop wij onze klanten bedienen (houding en gedrag)

Eind tweede kwartaal 2016 komen wij met een concreet voorstel

Informatisering / automatisering

Ook de komende jaren krijgen we te maken met nieuwe en veranderende taken. Elke decentralisatie stelt hoge eisen aan onze dienstverlening met minimale administratieve lasten. Hiervoor zijn een effectieve en efficiënte manier van werken en de beschikbaarheid van de juiste, actuele en betrouwbare gegevens noodzakelijke randvoorwaarden.

Het belang van het op orde hebben van de gemeentelijke informatiehuishouding en automatisering zal in de toekomst alleen maar toenemen met het oog op de technologische ontwikkelingen en de eisen die daaraan worden gesteld. Burgers, bedrijven en medewerkers hebben goede informatie nodig. Zonder goede informatie kunnen wij geen prestaties leveren en kunnen vragen van klanten niet of onvoldoende worden beantwoord. De informatiehuishouding en automatisering dient op orde te zijn om de dienstverlening en bedrijfsvoering optimaal te kunnen faciliteren.

Met continue inzet op een goede informatiehuishouding en automatisering willen we komen tot:

- klantgerichte digitale dienstverlening, met aandacht voor die mensen die (nog) minder digivaardig zijn
- de basisgegevens zijn altijd op orde en actueel
- de ICT-infrastructuur is stabiel, 24/7 beschikbaar en bij de tijd

Wat is er in het jaar 2015 gerealiseerd? In 2015 is het volgende gedaan:

➤ Migratie naar SSC DeSom

De voorgenomen migratie naar SSC DeSom is in september 2015 uitgesteld en staat nu gepland voor 21-24 april 2016 en 5-7 juni 2016. De voorbereidingen voor een succesvolle migratie naar DeSom vergden meer tijd. Gelet op de bestaande planning van de andere aangesloten gemeenten is er voor gekozen om als laatste gemeente te migreren. Voordeel daarvan is dat wij lering kunnen trekken van alle eerdere migraties bij onze partners. Het onderdeel telefonie hebben we wel al succesvol gemigreerd naar SSC DeSom

➤ SSC DeSom: kosten in 2015

In 2014 heeft uw raad besloten toe te treden tot het SSC DeSom per 1-1-2015, dit op basis van gefaseerde invoeging (natuurlijke momenten) en de onderliggende business case. Voor deelname aan SSC DeSom was € 700.000 op jaarbasis uitgangspunt volgens de business case SSC DeSom. Tot en met 2015 namen we echter nog niet alle diensten / producten van SSC DeSom af waardoor we dus ook niet de € 700.000 in de begroting hadden opgenomen. Via de zomernotitie 2015 is de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële bijstelling 2015. Nadien is de gemeenteraad geïnformeerd over de achtergronden van de verschillen in de begroting 2015 en 2016. De daadwerkelijke kosten voor bijdrage SSC DeSom in 2015 zijn € 597.795

➤ I&A-plan 2015

Werkelijke kosten op 31-12-2015: € 13.144. De investeringen die zijn gedaan, zijn in overeenstemming met het I&A-plan van 2015. We

blijven binnen de financiële kaders. De migratiekosten vallen onder I&A plan 2015. Het krediet loopt dan ook door in 2016. Daarnaast is het effect van de aansluiting bij DeSom merkbaar positief.

➤ Pink Roccade

De tariefsverhoging van Pink Roccade hebben we kenbaar gemaakt bij een advocaat die ons (en 69 andere gemeenten) adviseert bij deze kwestie. Pink Roccade heeft tot nu toe geen enkele incassoprocedure gestart tot inning van de tariefsverhoging.

➤ Voor de hoogwaardige informatiehuishouding zijn we in 2015 aangesloten op de Basisregistratie Kadaster en de landelijke voorziening Handelsregister. Ook hebben we vol ingezet op de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Hoewel wij ons "huiswerk" gereed hebben, zijn we nog niet volledig aangesloten op de BGT omdat landelijke partijen ook gegevens voor onze gemeente dienen aan te leveren. De verwachting is dat dit tweede kwartaal 2016 gereed zal zijn.

➤ Ook dit jaar zijn we weer geslaagd voor de DigiD-audit. Een belangrijke audit waarmee we toestemming krijgen om digitale dienstverlening aan onze inwoners te mogen aanbieden. Inwoners kunnen hierdoor digitaal producten bij ons aanvragen en krijgen hiermee ook toegang tot het WOZ-portaal.

➤ Op grond van artikel 94 van de paspoortuitvoeringsregeling Nederland zijn we verplicht jaarlijks een controle uit te voeren op de toepassing van beveiligingsmaatregel op en de overige aspecten van het proces aanvraag en uitgifte reisdocumenten en rijbewijzen. Vastgesteld is dat de processen in de gemeente Koggenland goed verlopen.

➤ Op grond van artikel 4.3 van de Wet basisregistratie personen (BRP) verrichten wij periodiek een onderzoek naar de inrichting en de verwerking van de gegevens in de basisregistratie. Uit de evaluatie hebben wij vastgesteld dat dit op een juiste wijze verloopt.

➤ Het Ministerie van Binnenlandse Zaken voert maandelijks een controle uit op de aanwezige persoonslijsten in de gemeente Koggenland. De

score die hierin wordt behaald varieert van 99,98 % tot 100% foutloze persoonslijsten. Met deze score zijn wij koploper in Nederland. Een resultaat om trots op te zijn!

Inmiddels kunnen we niet meer zonder informatievoorziening. Om ons werk te kunnen doen, moeten we toegang hebben tot onze gegevens. We hebben dan ook helaas gemerkt dat er altijd een risico is dat door invloeden van buitenaf de toegang tot onze gegevens wordt verhinderd (denk aan een virus dat in het systeem komt). Dit ondanks dat we veel aandacht schenken aan informatiebeveiliging. We stellen in samenwerking met DeSom strenge eisen aan onze systemen, gaan zorgvuldig om met het geven van (systeem)rechten aan onze medewerkers en we besteden binnen onze organisatie veel aandacht aan het bewust omgaan met (digitale) informatie.

Samenwerking KOM

Naast de West-Friese regionale samenwerking wordt in KOM verband vanaf 2014 samengewerkt op het gebied van de bedrijfsvoering. . Op dit gebied hebben de colleges van Koggenland, Opmeer en Medemblik in 2014 opdracht gegeven om te onderzoeken op welke onderdelen binnen de bedrijfsvoering samenwerking een toegevoegde waarde kan zijn. De directies van de verschillende gemeenten hebben naar aanleiding van deze opdracht een samenwerkingsagenda opgesteld. De top vijf van deze samenwerkingsagenda ziet er als volgt uit:

1. financiën
2. P&O
3. informatiemanagement
4. inkoop & contractmanagement
5. juridische kwaliteitszorg

De meerwaarde van de samenwerking is gericht op het opheffen van kwetsbaarheid; het verhogen van de kwaliteit ("samen weten en kunnen we meer") en mogelijke kostenreductie. Eind 2015 hebben de colleges de directies opgedragen om met voorstellen te komen om de samenwerking waar mogelijk verder te verbreden.

In 2015 is er op het gebied van de samenwerking veel gerealiseerd. Op 1 december 2015 hebben de colleges van de KOM-gemeenten ingestemd met de samenwerking op het gebied van de financiële administratie en financieel

beheer. De verwachting is dat de samenwerking op termijn voordelig uitpakt. De gemeente Medemblik is aangewezen als centrumgemeente, de medewerkers komen in dienst van Medemblik. Voor 1 januari 2017 gaan alle medewerkers van de financiële administratie en financieel beheer werken vanuit één locatie, het gemeentehuis van Medemblik in Wognum. Het streven is er opgericht dat de KOM-gemeenten per 1 januari 2018 werken vanuit één financieel pakket.

Samenwerking Belastingen

In 2015 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om samen te werken op het gebied van belastingheffing en invordering tussen de West-Friese gemeenten en mogelijk gezamenlijk aansluiten bij een ander samenwerkingsverband. Uit de business case kwam naar voren dat samenwerking met het Hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier (HHNK) de meeste voordelen biedt.

De huidige stand van zaken is dat er geen vervolgonderzoek naar samenwerking op gebied van belastingen binnen West-Friesland uit te voeren, behalve als dit leidt tot samenwerking met HHNK. Het scenario samenwerking met HHNK blijft nadrukkelijk open gehouden. In de eerste helft van 2016 besluit het HHNK óf zij willen samenwerken en welke samenwerkingsvorm daarbij hun voorkeur heeft.

Samenwerking loonadministratie

In 2015 is besloten om per 1 januari 2016 de salarisadministraties van de drie KOM-gemeenten gezamenlijk uit te voeren. De realisatie van deze migratie heeft inmiddels plaatsgevonden en de samenwerking is daadwerkelijk van start gegaan. Naast de salarisadministratie, pakken we de beleidsontwikkeling dat voortkomt uit de cao gezamenlijk op.

Projecten

In 2015 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van projecten die gezamenlijk opgepakt konden worden. Vervolgens zijn binnen een uitwerkingssessie verwachtingen gedeeld, is het werk "eerlijk" verdeeld en een KOM projectenvoorstel opgebouwd.

Inkoop en aanbesteding

Per 8 juli 2015 zijn we een samenwerking aangegaan met gemeente Medemblik voor de periode van 2 jaar. Collega's van de gemeente Medemblik vervullen voor ons de functie van inkoop- en aanbestedingsfunctionaris. Binnen die twee jaar bepalen we of we deze samenwerking voortzetten. Concrete resultaten van de samenwerking zijn het nieuw vastgestelde Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2015, de basistraining voor medewerkers en adviezen bij inkooptrajecten.

Organisatieontwikkeling

Het uitgangspunt van onze organisatie is dat we een dynamische én flexibele organisatie willen zijn, die blijvend open staat voor verandering en in staat is om zich aan te passen aan nieuwe taken, andere verwachtingen van onze inwoners en het bestuur.

Vanuit onze rol als werkgever staat onze medewerker centraal. We willen een goede werkgever zijn, die haar medewerkers kansen biedt om zich te ontwikkelen. Wij geven de medewerkers het vertrouwen en de verantwoordelijkheid om resultaten te kunnen behalen. Onze medewerkers kunnen het verschil maken in de manier waarop onze inwoners onze dienstverlening ervaren. Dit vraagt uiteraard een houding van onze medewerkers die gekenmerkt wordt door:

- pro-activiteit
- professionaliteit
- klantgerichtheid
- verantwoordelijkheid voor het resultaat

We hebben in 2015 de gesprekscyclus uitgewerkt. Iedere afdeling heeft op grond van de programmabegroting 2015 een afdelingsplan opgesteld. Aan de hand van dit plan zijn gesprekken gevoerd met medewerkers, waarbij we gewenste resultaten hebben vastgelegd in een medewerkersplan. Dit medewerkersplan wordt tussentijd getoetst en eind van het jaar geëvalueerd en beoordeeld.

Alle leidinggevenden hebben een training gevolgd om vorm te kunnen geven aan deze nieuwe gesprekscyclus. Daarnaast hebben we drie formats voor de gesprekscyclus ontwikkeld.

We hebben de twee afdelingen Bouwen & Milieu en Wonen & Groen samengevoegd tot één afdeling Wonen & Ondernemen. Het flexibel zijn, de inzet van het "resultaat gericht werken" en daarmee veel vrijheid en verantwoordelijkheid voor de medewerkers zelf, maken dat er ruimte is voor grotere afdelingen met minder management. De werkzaamheden van de genoemde afdelingen hangen erg nauw met elkaar samen, waardoor intensieve samenwerking een vereiste is om tot het beste resultaat te kunnen komen. In de afgelopen drie jaren is het aantal afdelingen om deze redenen teruggegaan van 9 naar 6.

De vorm van de directie is aangepast, van een tweehoofdige directie zijn wij teruggegaan naar een eenhoofdige directie. Ter ondersteuning van de directie wordt er geïnvesteerd in de control rol. Medio 2016 wordt deze formeel vormgegeven en ingevuld.

Bezoldiging topfunctionarissen 2015

De Wet Normering Topinkomens (WNT) geeft voor de gemeente specifiek aan wie als topfunctionaris c.q. moet worden aangemerkt. Voor wat betreft de secretaris en de griffier zijn wij verplicht de volgende gegevens in de jaarrekening op te nemen:

Bezoldiging topfunctionarissen 2015			
Functionies:	gemeentesecretaris		raadsgriffier
Duur dienstverband in 2015	1-1-2015 t/m 31-12-2015		1-1-2015 t/m 31-12-2015
Omvang van het dienstverband in Fte	1,00		0,89
Gewezen topfunctionaris	nee		nee
Echte dienstbetrekking	ja		ja
Individueel WNT-maximum	€	178.000	€ 178.000
Bezoldiging:			
Beloning	€	89.612	€ 60.656
Belastbare onkostenvergoedingen	€	417	€ 187
Beloningen betaalbaar op termijn	€	12.293	€ 8.338
Totaal bezoldiging	€	102.322	€ 69.180

Naast de vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015 geen ontsluitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Achtergrond / ontwikkelingen

Voor de verschillende onderdelen waar de gemeente het eigendom en de verantwoordelijkheid heeft voor beheer en onderhoud zijn beleidskaders en kwaliteitsniveaus vastgesteld:

- **Wegen** de planning voor het groot onderhoud gebeurt op basis van het raadsbesluit d.d.6 februari 2012 waarmee het streefniveau voor de kwaliteit van de wegen is vastgesteld. Verder geldt het beleid zoals vastgesteld in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP 2013-2023) meegenomen
- **Water** het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2014-2018 bevat de doelstellingen, benodigde maatregelen, kosten en een overzicht van de ontwikkeling van de inkomsten (de rioolheffing)
- **Groen** in 2011 zijn per dorpskern Groenbeheersplannen opgesteld met kwaliteitsniveaus per deelgebied. Voor de groene sportvelden zijn in 2013 aparte gedetailleerde beheersplannen opgesteld. Voor de vervanging van machines is een meerjarenplanning opgesteld
- **Gebouwen** benodigde structurele onderhoudswerkzaamheden, gekoppeld aan het gebruik van de gebouwen, zijn opgenomen in Meerjaren Onderhouds Plannen (MOP's)
- **Openbare verlichting** in 2013 is het Beleidsplan Openbare Verlichting vastgesteld.

Bekostiging groot onderhoud

Voor veel onderhoud aan kapitaalwerken zijn voorzieningen in het leven geroepen om langjarig het onderhoud te borgen. Dit geldt niet voor het onderhoud van wegen. Onder het kopje 'realisatie 2015' wordt het voorstel toegelicht om ook voor wegen een Onderhoudsvoorziening in te stellen.

Wat wilden we?

Het duurzaam waarborgen van een veilig, prettig en functioneel gebruik van gemeentelijke eigendommen, volgens hiervoor vastgestelde kwaliteitsniveaus.

SPEERPUNT

Vaststellen hoe het groot onderhoud in de toekomst wordt bekostigd.

Doelstelling 2015

Handhaven van de vastgestelde kwaliteitsniveaus binnen het in de begroting opgenomen onderhoudsbudget.

Realisatie 2015

De post onderhoud gebouwen is onderschreden met € 407.000. Deze onderschrijding is onder andere ontstaan door:

Brandweer: onderhoud locatie Buitenroede is uitgesteld naar 2016 i.v.m. vervanging post Avenhorn. Bij locatie Ursem is het geplande schilderwerk voor 2015 slechts ten dele uitgevoerd. Per saldo € 86.000, - minder uitgegeven.

Zwembad: hogere lasten (ad € 17.000, -) door tegenvallend werk aan bassincoating

Sporthal: Deel onderhoud is al tijdens de renovatie is in 2013 uitgevoerd. Minder uitgegeven € 28.000, -

Gymzalen: Minder lasten per saldo € 248.000, - . Onderhoud Avenhorn is niet uitgevoerd i.v.m. onderzoek brede school. Onderhoud locatie Ursem is uitgesteld naar 2016.

Bibliotheken: Locatie Ursem (brede school) is afgestoten. Onderhoud locatie De Goorn doorgeschoven naar 2016. Per saldo € 22.000, - minder uitgegeven

Voor de overige zaken verwijzen wij u naar de financiële verantwoording onder het programma "wonen en ondernemen".

Wat hebben we gedaan?

Jaarlijks is er sprake van terugkerend planmatig en dagelijks onderhoud. Daarnaast werken we aan onderhoudsprojecten, waarvan hieronder een kort overzicht:

Wegen: Van Wassenaerstraat, Woonrijp maken Buitenplaats fase 1a, paden Lijsbeth Tijspark

Water: regulier onderhoud

Groen: omvormen plantvakken, aanpak veiligheid bomen (VTA), Weerepark

Gebouwen: appartementen bibliotheek, buitengevel gymzaal, interieur gymzaal Spierdijk, aanpassing gemeentehuis

Openbare Verlichting: verdere uitrol LED verlichting

Invloed gemeente

Ja, de gemeente bepaald het kwaliteitsniveau en beschikbaar budget.

Randvoorwaarden risico's

Mede vanuit financieel toezicht (provincie en accountant) is vereist dat het onderhoud aan kapitaalgoederen structureel geborgd is.

Daarnaast wordt de beleidsvrijheid over het kwaliteitsniveau mede bepaald door wettelijke eisen (milieu, bouw, duurzaamheid, aansprakelijkheid).

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Looptijd beheer- en onderhoudsplannen	Begroting 2015	Rekening 2015	Achterstallig onderhoud? **
Wegen (inclusief kunstwerken en openbare verlichting)	Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (raad 16-6-2013)	CROW, niveau B	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013 - 2023	10 jaar	€ 1.009.000	€ 508.062	Geen
	Besluit omtrent kwaliteitsniveau wegen (raad, 24-1-2012)		Beleidsplan Openbare Verlichting (B&W, 14-3-2014)	4 jaar	€ 72.473	€ 98.899	Geen
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018 (raad 20-10-2013)	Leidraad riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018	4 jaar	€ 830.000	€ 574.414	Geen
Water (inclusief baggeren)	Begroting 2015 (raad, 10-11-2014)	Waterschapskeur	Jaarlijkse inspectie	1 jaar	€ 37.000	€ 2.816	Geen
Groen (inclusief sportfaciliteiten)	Notitie Netheidsniveau Openbaar Groen (B&W, 2009), Accommodatiebeleid (raad, 2008)	Geen achterstallig onderhoud (kapitaalvernietiging, onveiligheid, aansprakelijkheid)	Voor onbepaalde tijd	Niet van toepassing	€ 385.000	€ 435.531	Geen
Gebouwen (exclusief onderwijs)	Meerjaren Opderhoudsplan Gebouwen (B&W, 2-3-2010)	Geen achterstallig onderhoud	2010 -2025	15 jaar	€ 650.180	€ 242.464	Geen

** Voor projecten die boven het normale onderhoud uitstijgen (herinrichting o.i.d.) maken we gebruik van de dekking uit reserves

Paragraaf Grondbeleid

Deze paragraaf is expliciet in het Besluit Begroting en Verantwoorden (BBV) opgenomen als een verplichte paragraaf. In het BBV is eveneens beschreven wat er minimaal in deze paragraaf aan bod dient te komen.

In de nieuwe opzet van de programmabegroting is op amendement van de raad besloten zowel het woningbedrijf als het grondbedrijf als een apart beleidsveld p[te nemen. OP deze wijze komt het beleid en het belang van zowel het grondbedrijf als het woningbedrijf beter tot zijn recht.

Voor het woningbedrijf is in het BBV niet opgenomen dat deze in een verplichte paragraaf is. De paragraaf grondbeleid is, zoals vermeld, wel verplicht. Wij verwijzen u echter voor deze paragraaf naar het beleidsveld "grondbedrijf" onder het programma "wonen en ondernemen".

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing treft u een overzicht aan van de in de begroting 2015 opgenomen risico's en de stand van zaken van deze risico's ultimo 2015. Daarin zijn de besluiten en ontwikkelingen opgenomen die deze risico's hebben opgevangen.

Op 15 mei 2015 is het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten gewijzigd voor wat betreft het opnemen van kengetallen. In de jaarrekening 2015 zijn deze kengetallen opgenomen.

A. Stand van zaken risico's ultimo 2015

Programma: Dienstverlening & Bestuur				
Begroting 2015			Rekening 2015	
Risico	Omschrijving begroting 2015	Risico in €	Stand van zaken ultimo 2015	Effect / resultaat
Korting gemeentefonds	Het rijk past een korting toe op de algemene uitkering. Toekomstige herijking van het Gemeentefonds.	€ 250.000	De uitkering uit het Gemeentefonds bestaat ingaande 2015 uit het onderdeel algemene uitkering en de integratie-uitkering(en) Sociaal Domein. De financiële consequenties vanuit de algemene uitkering konden binnen de gemeentelijke exploitatie worden opgevangen. De integratie-uitkering(en) Sociaal Domein waren in 2015 voldoende om de lasten van Wmo, Jeugd en Participatiewet op te vangen. Het bedrag van de onderschrijving wordt gestort in de reserve Sociaal Domein.	€ 0
Invoering vennootschapsbelasting per 01-01-2016 *)	Het kabinet heeft ingestemd om VPB in te voeren op overheidsbedrijven (bij uitvoeren van economische activiteiten). Door invoering wil de Commissie het verschil tussen gemeente en private ondernemingen minimaliseren en daarmee een gelijke marktpositie creëren.	€ 50.000	De raad heeft in de vergadering van 23 februari 2015 een krediet beschikbaar gesteld van € 33.000 voor de invoering van de vennootschapsbelasting. Krediet is t.l.v. de algemene reserve gebracht	€ 0

Aanspreken garantstellingen en borgstellingen	De gemeente staat garant voor woningbouwstichtingen en andere instellingen.	€ 210.000	In 2015 is er geen aanspraak gemaakt op de garant- en borgstellingen	€ 0
Meerkosten Pink Roccade	De exploitatiekosten worden door Pink Roccade voor 2015 met € 188.000 verhoogd.	€ 100.000	Discussie met Pink Roccade over de hogere exploitatiekosten is nog gaande. In 2015 zijn de hogere exploitatiekosten niet betaald. Het risico blijft de komende jaren bestaan.	€ 0
DeSom	DeSom is onlangs van start gegaan.	€ 50.000	In 2015 is de gemeente niet geconfronteerd met frictiekosten	€ 0
Mogelijke toekomstige samenwerking *)	Gelet op de speerpunten aangegeven in de kadernota 2015 zal verder uitvoering worden gegeven aan de samenwerkings-agenda.	€ 75.000	Het in de begroting 2015 opgenomen krediet van € 50.000 is voldoende gebleken om de lasten in 2015 op te vangen	€ 0
Veiligheidsregio	Per 1-1-2015 is de Veiligheidsregio een feit. Onder andere de basistaken brandweertaken zijn overgedragen naar de Veiligheids-regio.	€ 150.000	In 2015 heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN diverse bezuinigen doorgevoerd, waardoor de verwachte meerkosten van de overdracht brandweertaken kon worden opgevangen.	€ 0
Regionale uitvoeringsdienst (RUD)	De milieutaken zijn ondergebracht bij de RUD. De financiële consequenties zijn opgenomen in de meerjarenraming 2016-2018 en begroting 2015.	€ 25.000	De lasten verbonden aan de overdracht milieutaken zijn opgevangen binnen de in 2015 beschikbaar gestelde budgetten	€ 0
Stijging van de kort- en langlopende rente	Momenteel hebben we te maken met een historisch laag rentepercentage.	€ 35.000	In 2015 is het rentepercentage historisch laag gebleven	€ 0
WerkSaam West-Friesland, in oprichting	Gemeenschappelijke regeling in oprichting, was voorheen Op/Maat. Per 1-1-2015 onder de naam WerkSaam West-Friesland.	€ 100.000	In 2015 is de gemeente niet geconfronteerd met meer lasten a.g.v. de oprichting van de gemeenschappelijke regeling WerkSaam	€ 0

Programma: Welzijn & Zorg				
Begroting 2015			Rekening 2015	
Risico	Omschrijving begroting 2015	Financieel risico	Stand van zaken ultimo 2015	Effect / resultaat
Decentralisatie overheidstaken *)	Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO, jeugdzorg en AWBZ. Ingaande 2015 wordt de uitkering van het Gemeentefonds met ca. € 7,6 miljoen verhoogd om uitvoering te geven aan de decentralisaties.	€ 285.000	De lasten van uitvoering van de decentralisaties konden worden opgevangen binnen het in de begroting 2015 opgenomen krediet uitvoering transities van € 130.000. Uitgaande van de ingediende productieverantwoordingen/controleverklaring Wmo en Jeugd van de zorgaanbieders lijkt de integratie-uitkering Sociaal Domein voldoende om de lasten in 2015 op te vangen.	€ 0
Programma: Wonen & Ondernemen				
Risico	Omschrijving begroting 2015	Financieel risico	Stand van zaken ultimo 2015	Effect / resultaat
Onderhoud bruggen **)	Er is vanaf heden geen onderhoudsvoorziening begroot	€ 25.000	De lasten van onderhoud bruggen konden worden opgevangen binnen het budget onderhoud wegen	€ 0
Hogere kosten Westfrisiaweg	Een gedeelte van de Westfrisiaweg is afgerond	€ 630.000	In 2010 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld t.b.v. de realisatieovereenkomst Westfrisiaweg. Ultimo 2015 is nog € 207.000, - beschikbaar. De afrekening volgt in 2017-2018. In 2015 was geen sprake van hogere kosten. Het risico blijft de komende jaren aanwezig.	€ 0
Afwikkeling faillissement ontwikkelaar Polderweijde	Faillissement met de ontwikkelaar van Polderweijde dient nog te worden afgewikkeld	PM	De ontwikkelaar heeft in 2015 de gronden uit het faillissement gekocht	€ 0
Afwaardering gemeentelijke gronden	Niet of vertraagd realiseren van Tuindersweijde. Mogelijk afwaardering tot agrarische waarde	1.386.000	Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 in juni 2015 heeft de raad besloten de boekwaarde van Tuindersweijde af te boeken met € 1.978.034 waarmee het financiële risico werd afgedekt.	€ 0
Uitgifte bedrijfskavels	De uitgifte van bedrijfskavels bij de projecten Vredemaker-Oost en	PM	Bij project Vredemaker-Oost is in 2015 3.240 m2 verkocht. Bij het project Hofland waren er ultimo 2015 twee bedrijfskavels	PM

	Hofland is verstraagd		in optie	
Verhuurdersheffing **)	In 2013 is voor het eerst verhuurdersheffing afgedragen aan de belastingdienst. De verhuurdersheffing zal in 2014 oplopen tot € 400.000 en in 2017 zelfs tot € 800.000	€ 400.000	De lasten van de verhuurderheffing over 2015 bedragen € 527.000 (afgerond) en kunnen worden opgevangen binnen de exploitatie van het woningbedrijf.	€ 0

	Begroting 2015	Rekening 2015
Totaal algemene dienst	€ 1.355.000	€ 0
Totaal woningbedrijf:	€ 1.386.000	€ 0
Totaal grondbedrijf:	<u>€ 1.030.000</u>	<u>€ 0</u>
Totaal risico's:	<u>€ 3.771.000</u>	<u>€ 0</u>

Geconcludeerd kan worden dat de risico's zoals opgenomen in de begroting 2015 en die zich in 2015 voordeden door het beschikbaar stellen van extra kredieten *) of binnen de exploitatie van 2015 **) konden worden opgevangen.

B. Kengetallen

De onderstaande kengetallen geven in samenhang zicht op de financiële positie van de gemeente en bieden (in de toekomst) de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken, Het gaat hierbij om de onderstaande kengetallen:

- netto-schuldquote;
- netto-schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte en
- belastingcapaciteit.

Er wordt door de landelijke toezichthouders op dit moment gediscussieerd over eventuele vergelijkingscijfers, maar hoe die geïmplementeerd moeten worden is nog onduidelijk. Alleen voor de netto-schuldquote wordt het rekenmodel gehanteerd dat destijds door de VNG is geïntroduceerd.

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote.

Voor de beoordeling van de netto-schuldquote wordt het onderstaande rekenmodel gehanteerd;

	Groen	Oranje	Rood
Netto-schuldquote	< 100%	tussen 100% - 130%	> 130%

Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
45,7%	45,5%	24,1% *)

*) Het percentage is gedaald door vermindering van het saldi geldleningen en overige vaste schuld.

Geconcludeerd kan worden dat de gemeente Koggenland, uitgaande van het rekenmodel van de VNG, met een percentage van 24,1% in de jaarrekening 2015 aan de veilige kant zit.

Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen

Een hoge netto-schuldquote kan veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten, die vervolgens weer worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties. Deze situatie doet zich niet voor bij de gemeente Koggenland. Het percentage van de netto-schuldquote is bij de gemeente Koggenland dan ook gelijk aan het percentage van de netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen.

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Netto-schuldquote gecorrigeerd	45,7%	45,5%	24,1%

De gemeente Koggenland heeft geen doorgeleende leningen meer. Het kengetal netto-schuldquote is derhalve gelijk aan het percentage netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente Koggenland in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio drukt het eigenvermogen uit als percentage van het totale vermogen.

$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totale vermogen}} \times 100\% =$

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Solvabiliteitsratio	45,1%	45,1%	50,6% *)

*) Stijging wordt veroorzaakt doordat omvang totale vermogen is verminderd (o.a. vermindering vlottende activa en voorzieningen)

Grondexploitatie

Indien de gemeente voor het realiseren van een (toekomstig) woningbouwproject voor de aankoop van grond een lening heeft afgesloten, is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost, wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan de schuld immers worden afgelost.

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Grondexploitatie	54,8%	55,2%	53,2%

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is doordat wordt gekeken de structurele baten en structurele lasten. Deze worden vergeleken met de totale baten.

Bij structurele baten horen bijvoorbeeld de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst OZB.

Het kengetal is relevant om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente Koggenland heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage geeft aan dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten (inclusief rente en aflossing), te dekken.

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Structurele exploitatieruimte	-/- 2,5%	-/-1%	-2,3%

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid.

Voor gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing).

Ingaande 2016 wordt in de "meircirculaire" van het Gemeentefonds een overzicht opgenomen met de (ontwikkeling van de) gemiddelde lastendruk: de woonlasten van de meerpersoonshuishouden.

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Belastingcapaciteit	84,3%	87,5%	87,5%

Verklaring van de accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Koggenland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2015 van de gemeente Koggenland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de programmarekening over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Koggenland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Wnt). Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder de gemeentelijke verordeningen. Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), met inachtneming van het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2015-2017 van 25 november 2015 en de Beleidsregels toepassing Wnt, inclusief het Controleprotocol Wnt. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 26 november 2015 vastgesteld. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Onderbouwing van het oordeel met beperking getrouwheid en rechtmatigheid

Voor zorg in het kader van de nieuwe taken Wmo-begeleiding en Jeugdzorg (zowel in natura, alsmede verstrekkingen via persoonsgebonden budgets) die de gemeente toekent, is de gemeente voor de juiste levering van de zorg door de zorgleveranciers aan inwoners van de gemeente Koggenland in belangrijke mate afhankelijk van derden. De gemeente Koggenland heeft contractueel met zorgverleners afgesproken dat zij aan de hand van een verantwoordingsrapportage, inclusief accountantsrapportage, onderbouwen dat de gefactureerde zorg juist is gedeclareerd en feitelijk is geleverd.

Ten tijde van het afronden van onze controle ultimo april 2016 heeft de gemeente voor een belangrijk deel geen verantwoordingen voorzien van controleverklaringen van zorgleveranciers ontvangen. Om deze reden kunnen wij niet met zekerheid de getrouwheid van de verantwoorde lasten Jeugdzorg en de rechtmatigheid van de feitelijk geleverde zorgkosten Wmo en Jeugdzorg over 2015 vaststellen. Deze onzekerheid overschrijdt de goedkeuringstolerantie van 3% voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Wij verstrekken derhalve een oordeel met beperking ten aanzien van het aspect getrouwheid en rechtmatigheid.

Oordeel met beperking betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Koggenland, uitgezonderd het effect van hetgeen is vermeld in de paragraaf 'onderbouwing van met beperking getrouwheid en rechtmatigheid' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel zijnde aspecten, uitgezonderd het effect van hetgeen is vermeld in de paragraaf '*onderbouwing van het oordeel met beperking getrouwheid en rechtmatigheid*', rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen en het Controleprotocol Wnt van de Beleidsregels toepassing Wnt.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Haarlem, 9 mei 2016
Reg.nr.: 103020/215/344/2532
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

